

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาวิจัย เรื่อง "ทัศนคติของเกษตรกรต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ กรณีศึกษาตอญาคา อำเภอบัว จังหวัดน่าน" นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบความ เรียงตามลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรชาวเขา
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์ทัศนคติของเกษตรกรชาวเขาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์ทัศนคติของเกษตรกรชาวเขาที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
- ตอนที่ 4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (การทดสอบสมมติฐาน) โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน
- ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ของลักษณะทั่วไปกับข้อความ ซึ่งใช้ในการวัดทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม
- ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ของลักษณะทั่วไปกับข้อความ ซึ่งใช้ในการวัดทัศนคติที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
- ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการและข้อเสนอแนะของเกษตรกรชาวเขา แบ่งเป็น 3 ส่วน
- ส่วนที่ 1 ปัญหาการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกรชาวเขา
- ส่วนที่ 2 ความต้องการในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกรชาวเขา
- ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และการเกษตรของเกษตรกรชาวเขา
- ตอนที่ 6 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้บนตอญาคา
- ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรชาวเขาตอญาคา อำเภอบัว จังหวัดน่าน
1. เพศ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวนร้อยละ 93.8 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 6.2 ที่เกษตรกรชาวเขาเป็นหญิงบางส่วนเนื่องจากไม่มีสามีเป็นหัวหน้าครอบครัว (ตารางที่ 1)

2. อายุ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า อายุของเกษตรกรรชาวเขาส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 30-55 ปี คือ ร้อยละ 59.0 หากอายุมากกว่านี้ก็คือ วัยชราที่เจ็บป่วยเสียชีวิตไปและที่อายุน้อยกว่านี้บางส่วนจะออกไปรับจ้างในเมือง รองลงมาได้แก่ อายุต่ำกว่า 30 ปีลงไป คือ ร้อยละ 22.5 และกลุ่มอายุมากกว่า 55 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 18.5 อายุโดยเฉลี่ยของเกษตรกรรชาวเขาทั้งหมด 41.52 ปี โดยมีอายุต่ำสุด 17 ปี และอายุสูงสุด 78 ปี (ตารางที่ 2)

3. การอ่านหนังสือได้ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.3 จะอ่านหนังสือไม่ออก และอ่านหนังสือออกร้อยละ 24.7 เพราะครูเดินสอนเข้าไปให้ความรู้สูงสุดระดับประถม 6 ประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา จึงมีคนรุ่นหลังที่มีความรู้ (ตารางที่ 3)

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรรชาวเขา ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกระหว่าง 1-4 คน คือ ร้อยละ 47.8 เนื่องจากมีโครงการอนามัยเคลื่อนที่เข้าไปให้ความรู้ในเรื่องการวางแผนครอบครัว รองลงมาอยู่ระหว่าง 5-7 คน คือ ร้อยละ 40.0 และจำนวนร้อยละ 11.2 คือ 8 คนขึ้นไป มีจำนวนเฉลี่ย 5.01 คน และจำนวนต่ำสุด 1 คน และจำนวนสูงสุด 11 คน (ตารางที่ 4)

5. จำนวนที่ดินในครอบครอง พบว่า ส่วนใหญ่ครอบครองของเกษตรกรรชาวเขาจะมีจำนวนที่ดินในครอบครองอยู่น้อยกว่า 6 ไร่ลงมา คือ ร้อยละ 61.8 เนื่องจากพื้นที่นี้เป็นอุทยานแห่งชาติ จึงเป็นข้อจำกัดในเรื่องขนาดพื้นที่ รองลงมาจะมีจำนวนที่ดินในครอบครองอยู่ระหว่าง 6-10 ไร่ คือ ร้อยละ 34.9 และมีจำนวนพื้นที่มากกว่า 10 ไร่ คือ ร้อยละ 3.9 โดยจะมีจำนวนที่ดินในครอบครองเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 5.06 ไร่ จำนวนที่ดินในครอบครองต่ำสุด คือ 0 ไร่ และสูงสุด 20 ไร่ (ตารางที่ 5)

6. อาชีพเสริม ปรากฏว่า เกษตรกรรชาวเขา ส่วนใหญ่มีอาชีพเสริม คือ การรับจ้างทั่วไป คือ จำนวนร้อยละ 79.2 เนื่องจากรายได้ดีและไม่มียานอื่นให้ทำ รองลงมาคือ อยู่บ้านเฉย ๆ (ไม่มีอาชีพเสริม) จำนวนร้อยละ 19.7 และค้าขายจำนวนร้อยละ 1.1 (ตารางที่ 6)

7. รายได้ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครอบครัวของเกษตรกรรชาวเขา ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า 1,500 บาทต่อปี คือ ร้อยละ 59.0 รองลงมามีรายได้มีรายได้ของครอบครัวอยู่ระหว่าง 1,500-3,000 บาทต่อปี คือ ร้อยละ 29.2 และมีรายได้สูงมากกว่า 3,000 บาทขึ้นไปต่อปี คือ ร้อยละ 11.8 รายได้โดยเฉลี่ยของเกษตรกรรชาวเขาทั้งหมดเท่ากับ 1,867.13 บาทต่อปี โดยมีรายได้ต่ำสุด 100 บาทต่อปี และรายได้สูงสุด 10,000 บาทต่อปี จะเห็นว่ารายได้ต่ำมาก เนื่องจากเกษตรกรรชาวเขาจะมีวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย ไม่ต้องการปัจจัยอื่นมากกว่าการอยู่กับธรรมชาติ พึ่งพาของป่าตามฤดูกาลและคุณภาพชีวิตค่อนข้างต่ำ (ตารางที่ 7)

8. เครื่องมือการเกษตร เช่น จอบ จก เสียม มีดพรวิน พบว่า เกษตรกรรชาวเขาส่วนใหญ่มีเครื่องมือการเกษตรครบ 1 ชุด คือ ร้อยละ 38.8 รองลงมาไม่มีครบชุด คือ ร้อยละ 28.7 และมีเครื่องมือการเกษตรมากกว่า 1 ชุด ร้อยละ 27.0 และไม่มีเครื่องมือการเกษตรเลยถึงร้อยละ 5.6 (ตารางที่ 8)

9. ศาสนา ปรากฏว่า เกษตรกรรชาวเขาส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ คือ จำนวนร้อยละ 99.4 จึงเหมาะที่จะใช้วิธีปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยพิธีกรรมทางศาสนาพุทธ และนับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.6 (ตารางที่ 9)

10. การรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า เกษตรกรรชาวเขาส่วนใหญ่รับข่าวสารจากพระอธิการวาท ร้อยละ 24 เนื่องจากท่านมีโอกาสได้ทำงานใกล้ชิดเกษตรกรรชาวเขามากที่สุด รองลงมา การเข้าตัวอำเภอ ร้อยละ 21.9 รับจากเจ้าหน้าที่กรมประมงเพราะที่ ร้อยละ 19.1 จากครูอาสา ร้อยละ 13.5 จากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ร้อยละ 9.0 จากเอกสารต่าง ๆ

เช่น แผ่นพับ, หนังสือร้อยละ 6.7 วิทยูร้อยละ 3.9 และจากเจ้าหน้าที่ ข.ค.32 ร้อยละ 1.7 ตามลำดับ (ตารางที่ 10)

11. ความศรัทธาในตัวผู้นำในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ผู้ที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม ไม่ได้หมายถึง ไม่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์น้อยแต่อาจไม่ว่างมาเข้าร่วมกิจกรรม คือ ร้อยละ 57.9 และผู้เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ คือ ร้อยละ 42.1 (ตารางที่ 11)

ข้อมูลแสดงลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรชาวเขา ดอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

ตารางที่ 1 แสดงเพศของเกษตรกรชาวเขา ดอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชาย	167	93.8
หญิง	11	6.2
รวม	178	100.0

ตารางที่ 2 แสดงอายุของเกษตรกรชาวเขา ดอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

อายุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ปี	40	22.5
30-55 ปี	105	59.0
มากกว่า 55 ปี	33	18.5
รวม	178	100.0

ตารางที่ 3 แสดงการอ่านหนังสือได้ของเกษตรกรชาวเขา ดอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

การอ่านหนังสือได้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อ่านออก	44	24.7
อ่านไม่ออก	134	75.3
รวม	178	100.0

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรชาวเขา คอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1-4 คน	85	47.8
5-7 คน	73	41.0
8 คนขึ้นไป	20	11.2
รวม	178	100.0

ตารางที่ 5 แสดงที่ดินในครอบครองของเกษตรกรชาวเขา คอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

ที่ดินในครอบครอง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 6 ไร่	110	61.8
6-10 ไร่	61	34.3
มากกว่า 10 ไร่	7	3.9
รวม	178	100.0

ตารางที่ 6 แสดงอาชีพเสริมของเกษตรกรชาวเขา คอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

อาชีพเสริม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ค้าขาย	2	1.1
รับจ้างทั่วไป	141	79.2
ไม่มีอาชีพเสริม	35	19.7
รวม	178	100.0

ตารางที่ 7 แสดงรายได้ของเกษตรกรชาวเขา คอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

รายได้ต่อปี	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1,500 บาท	105	59.0
1,500-3,000 บาท	52	29.2
มากกว่า 3,000 บาท	21	11.8
รวม	178	100.0

ตารางที่ 8 แสดงเครื่องมือการเกษตรของเกษตรกรชาวเขา ดอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

เครื่องมือในการเกษตร เช่น จอบ จก เสียม มีดพร้า	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีมากกว่า 1 ชุด	48	27.0
มีครบ 1 ชุด	69	38.8
มีไม่ครบชุด	51	28.7
ไม่มีเลย	10	5.6
รวม	178	100.0

ตารางที่ 9 แสดงศาสนาของเกษตรกรชาวเขา ดอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

ศาสนา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
พุทธ	177	99.4
คริสต์	1	0.6
นับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์	-	-
รวม	178	100.0

ตารางที่ 10 แสดงการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
ของเกษตรกรชาวเขา ดอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
โปสเตอร์	—	—
วิทยุ	7	3.9
เอกสารต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ, หนังสือ	12	6.7
การเข้าตัวอำเภอ	39	21.9
ความรู้จากพระอธิการวาท	43	24.2
ความรู้จากครูอาสา	24	13.5
ความรู้จากเจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์	34	19.1
ความรู้จากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้	16	9.0
ความรู้จากเจ้าหน้าที่ ชค.32	3	1.7
รวม	178	100.0

ตารางที่ 11 ความศรัทธาในตัวผู้นำในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกรชาวเขา
ดอยภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน

ความศรัทธาในตัวผู้นำ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์	75	42.1
เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์	103	57.9
รวม	178	100.0

ตอนที่ 2 ทักษะคติของเกษตรกรชาวเขาที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดช่วงคะแนนทักษะคติของเกษตรกรชาวเขา ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

- การทำงานการเกษตรด้วยใจรัก พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 17.4 เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 73.6 เห็นด้วย ร้อยละ 9.0 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 2.08$)
- ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมช่วยให้มีความเชื่อมั่นในอาชีพมากขึ้น พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 51.1 เห็นด้วย ร้อยละ 29.8 และจากการพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.89$)
- สนับสนุนให้ผู้อื่นมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 24.7 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 35.4 เห็นด้วย ร้อยละ 39.9 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.85$)
- ความตั้งใจที่จะหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่ออาชีพเกษตรกรรมเพิ่มเติมอยู่เสมอ พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 19.1 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 38.2 เห็นด้วย ร้อยละ 42.7 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.76$)
- การนำปัญหาเกี่ยวกับการเกษตรมาปรึกษากับครอบครัวเสมอ พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 14.6 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 58.4 เห็นด้วย ร้อยละ 27.0 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.88$)
- คิดว่าจะประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 14.0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 39.9 เห็นด้วย ร้อยละ 46.1 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.68$)
- อาชีพเกษตรกรรมสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ โดยไม่ต้องศึกษาในวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 2.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 15.7 เห็นด้วย ร้อยละ 81.5 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.21$)
- คิดจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมตลอดไป และไม่ต้องการเปลี่ยนอาชีพเป็นอย่างอื่น ทั้งในขณะนั้นและในอนาคต พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 20.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 50.6 เห็นด้วย ร้อยละ 28.7 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.92$)
- คิดว่าอาชีพเกษตรกรรมควรมีบทบาทในการเป็นผู้นำ และร่วมแก้ไขในชุมชนด้วย พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 47.2 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 46.6 เห็นด้วย ร้อยละ 6.2 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.41$)
- อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพดั้งเดิมของมนุษย์ซึ่งเราควรรักษาไว้ พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 43.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 41.6 เห็นด้วย ร้อยละ 14.6 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.29$)
- เชื่อว่าถ้าปราศจากอาชีพเกษตรกรรมคนเราจะไม่สามารถประสบผลสำเร็จ ในการดำรงชีวิต พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 45.5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 41.6 เห็นด้วย ร้อยละ 12.9 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 2.33$)

- อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ดีอาชีพหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 38.2 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 51.1 เห็นด้วย ร้อยละ 10.7 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 2.28$)

- ชอบอ่านหรือฟังบทความเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมอยู่เสมอ พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 5.6 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 20.2 เห็นด้วย ร้อยละ 74.2 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.13$)

- สนับสนุนทางราชการอย่างเต็มที่ในการเผยแพร่ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 79.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 16.9 เห็นด้วย ร้อยละ 3.4 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 2.76$)

- อาชีพเกษตรกรรมช่วยให้ฐานะครอบครัวดีขึ้น พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 38.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 45.5 เห็นด้วย ร้อยละ 15.7 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.23$)

- ต้องการให้บุตรหลานประกอบอาชีพเกษตรกรรมเช่นเดียวกัน พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 29.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 42.7 เห็นด้วย ร้อยละ 27.5 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.02$)

จากเนื้อหาคำถามวัดทัศนคติและวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวม พบว่า เกษตรกรชาวเขามีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพเกษตรกรรม หรือแปลความว่าเห็นด้วย ($\bar{X} = 1.99$) (จากตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ทัศนคติของเกษตรกรชาวเขา ที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

เนื้อหาคำถาม	N = 178			\bar{X}	S.D.	แปลความ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ และไม่ เห็นด้วย			
1. ข้าพเจ้าทำงานการเกษตรด้วยใจรัก	31	131	16	2.08	.51	เห็นด้วย
2. ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรม ช่วยให้ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นใน อาชีพมากขึ้น	34 (19.1%)	91 (51.1%)	53 (29.8%)	1.89	.69	เห็นด้วย
3. ข้าพเจ้าขอสนับสนุนให้ผู้อื่นมา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	44 (24.7%)	63	71	1.85	.79	เห็นด้วย
4. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจที่จะหาความรู้ที่ เป็นประโยชน์ต่ออาชีพเกษตรกรรม เพิ่มเติมอยู่เสมอ	34 (19.1%)	68 (38.2%)	76 (42.7%)	1.76	.75	เห็นด้วย
5. ข้าพเจ้าขอแก้ปัญหาเกี่ยวกับการ เกษตรมาปรึกษากับครอบครัวเสมอ	26 (14.6%)	104 (58.4%)	48 (27.0%)	1.88	.63	เห็นด้วย

เนื้อหาคำถาม	N = 178			\bar{X}	S.D.	แปลความ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ และไม่ เห็นด้วย			
6. ข้าพเจ้าคิดว่าจะประสบผลสำเร็จ เป็นอย่างดีในการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม	25 (14.0%)	71 (39.9%)	82 (46.1%)	1.68	.71	เห็นด้วย
7. อาชีพเกษตรกรรมสามารถศึกษา ด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องศึกษาใน วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย	5 (2.8%)	28 (15.7%)	145 (81.5%)	1.21	.47	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย
8. ข้าพเจ้าคิดจะประกอบอาชีพเกษตร กรรมตลอดไปและไม่ต้องการเปลี่ยน อาชีพเป็นอย่างอื่นทั้งในขณะนี้และ ในอนาคต	37 (20.8%)	90 (50.6%)	51 (28.7%)	1.92	.70	เห็นด้วย
9. ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพเกษตรกรรม ควรมีบทบาทในการเป็นผู้นำ และ ร่วมแก้ไขในชุมชนด้วย	84 (47.2%)	83 (46.6%)	11 (6.2%)	2.41	.61	เห็นด้วย
10. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพดั้งเดิม ของมนุษย์ซึ่งเราควรรักษาไว้	78 (43.8%)	74 (41.6%)	26 (14.6%)	2.29	.71	เห็นด้วย
11. ข้าพเจ้าเชื่อว่าถ้าปราศจากอาชีพ เกษตรกรรมคนเราจะไม่สามารถ ประสบผลสำเร็จในการดำรงชีวิต	81 (45.5%)	74 (41.6%)	23 (12.9%)	2.33	.69	เห็นด้วย
12. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ดี อาชีพหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ อาชีพอื่น	68 (38.2%)	91 (51.1%)	19 (10.7%)	2.28	.64	เห็นด้วย
13. ข้าพเจ้าชอบอ่านและฟังบทความ เกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมอยู่เสมอ	10 (5.6%)	35 (20.2%)	132 (74.2%)	1.31	.57	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย
14. ข้าพเจ้าสนับสนุนทางราชการอย่าง เต็มที่ในการเผยแพร่เกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	142 (79.8%)	30 (16.9%)	6 (3.4%)	2.76	.50	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15. อาชีพเกษตรกรรมช่วยให้ฐานะ ครอบครัวของข้าพเจ้าดีขึ้น	69 (38.8%)	81 (45.5%)	28 (15.7%)	2.23	.70	เห็นด้วย
16. ข้าพเจ้าต้องการให้บุตรหลาน ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเช่นเดียวกับ ข้าพเจ้า	53 (29.8%)	76 (42.7%)	49 (27.5%)	2.02	.76	เห็นด้วย
เฉลี่ย	—	—	—	1.99	.17	เห็นด้วย

ตอนที่ 3 ทักษะคติของเกษตรกรชาวเขาที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ในการสอบถามทัศนคติของเกษตรกรชาวเขาต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ใช้คำถามทั้งหมด 25 ข้อ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ผลดังนี้

- ควรมีการอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อใช้ประโยชน์ในการพึ่งพาอาศัยเก็บของป่า พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 7.9 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 84.3 เห็นด้วย ร้อยละ 7.9 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.00$)
- ปัจจุบันนี้ป่าไม้บริเวณหมู่บ้านเรามีจำนวนลดลงมาก จึงควรมีคณะกรรมการระดับหมู่บ้านดูแลรักษาป่า พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 9.6 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 55.6 เห็นด้วย ร้อยละ 34.8 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.75$)
- ข้าพเจ้าคิดว่าควรมีการอนุรักษ์ป่าลัดดักดำบรรพ์และต้นชมพูภูคา พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 69.7 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 27.5 เห็นด้วย ร้อยละ 2.8 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 2.67$)
- พอใจกับการประกาศพื้นที่ดอยภูคาเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 64.6 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 21.9 เห็นด้วย ร้อยละ 13.5 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 2.51$)
- ความจริงป่าไม้สามารถเกิดขึ้นทดแทนเองได้ไม่จำเป็นต้องมีโครงการปลูกป่า พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 30.3 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 57.9 เห็นด้วย ร้อยละ 11.8 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.81$)
- กิจกรรมการอนุรักษ์ (พิธีบวงสรวงต้นไม้และการสืบชะตาป่า) ควรมีการสืบทอดต่อไป พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 71.3 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 24.2 เห็นด้วย ร้อยละ 4.5 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 2.67$)
- เราควรอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้เพื่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 15.7 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 73.6 เห็นด้วย ร้อยละ 10.7 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.05$)
- รัฐบาลออกกฎหมายห้ามตัดไม้ถ้าไม่ปลูกต้นไม้ทดแทน พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 6.2 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 23.0 เห็นด้วย ร้อยละ 70.8 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.35$)
- ควรเร่งรัดให้มีการปลูกป่าเพิ่มมากขึ้นและรวดเร็วมากกว่านี้ พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 21.9 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 68.5 เห็นด้วย ร้อยละ 9.6 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.12$)
- ไม่จำเป็นต้องร่วมมือกันปลูกป่าเพราะไม้หาง่ายอยู่แล้ว พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 18.0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 44.4 เห็นด้วย ร้อยละ 37.6 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.20$)
- การส่งเสริมให้มีการปลูกป่าร่วมกับการประกอบอาชีพการเกษตรอื่น ๆ พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 44.4 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 40.4 เห็นด้วย ร้อยละ 15.2 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.29$)

- เห็นด้วยกับการปลูกป่าของรัฐบาล พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 43.3 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 37.6 เห็นด้วย ร้อยละ 19.1 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.24$)
- การอนุรักษ์ป่าไม้ให้ได้ผลดีจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากประชาชนภาคเอกชนและภาครัฐบาล พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 84.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 12.4 เห็นด้วย ร้อยละ 2.8 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 2.82$)
- ให้ประชาชนมีหน้าที่ดูแลรักษาป่าเองทำให้การบุกรุกทำลายป่าลดลง พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 9.6 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 33.7 เห็นด้วย ร้อยละ 56.7 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 1.53$)
- การเข้าร่วมโครงการปลูกป่าทำให้เสียเวลาทำมาหากิน พบว่า เกษตรกรชาวเขา ร้อยละ 47.2 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 36.0 เห็นด้วย ร้อยละ 16.9 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 2.30$)
- ป่าไม้เป็นประโยชน์แก่ทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือชนบท พบว่า เกษตรกรชาวเขา ร้อยละ 82.0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 15.2 เห็นด้วย ร้อยละ 2.8 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 2.79$)
- สาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้ เกิดจากการลักลอบตัดไม้โดยไม่มีการคัดเลือกและควบคุม พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 15.2 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 65.2 เห็นด้วย ร้อยละ 19.7 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.96$)
- การตัดถนนมีผลทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดลง พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 9.0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 32.0 เห็นด้วย ร้อยละ 59.0 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.50$)
- การประกาศพื้นที่ป่าสงวนทำให้ราษฎรที่ยากจนต้องขาดแคลนพื้นที่ทำกิน และยากจนยิ่งขึ้น พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 7.3 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 5.1 เห็นด้วย ร้อยละ 87.6 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.20$)
- ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดขึ้นเองตัดเท่าไรก็ไม่หมดสิ้น พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 80.9 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 11.8 เห็นด้วย ร้อยละ 7.3 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 2.74$)
- ปัจจุบันกฎหมายลงโทษผู้ลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอยู่ในสถานเบา จึงมีผู้บุกรุกทำลายป่ากันมาก พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 79.2 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 14.6 เห็นด้วย ร้อยละ 6.2 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 2.73$)
- การปลูกป่าของภาครัฐบาลไม่สอดคล้องกับการบุกรุก พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 14.6 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 65.7 เห็นด้วย ร้อยละ 19.7 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.95$)

- ปัจจุบันประเทศไทยดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร พบว่าเกษตรกรชาวเขาร้อยละ 16.3 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 37.1 เห็นด้วย ร้อยละ 46.6 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.69$)

- การสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ ของทรัพยากรป่าไม้ในกลุ่มราษฎรทั่วไปมีน้อย ทำให้การมีส่วนร่วมของราษฎรในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มีน้อยตามไปด้วย พบว่าเกษตรกรชาวเขาร้อยละ 9.0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 71.3 เห็นด้วย ร้อยละ 19.7 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.89$)

- การปลูกฝิ่นที่พื้นที่ให้ความอุดมสมบูรณ์แก่ดินไม่แพ้ป่าไม้เหมือนกัน พบว่า เกษตรกรชาวเขาร้อยละ 65.7 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 30.3 เห็นด้วย ร้อยละ 3.9 ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย จากการพิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วย ($\bar{X} = 1.62$)

- จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวม พบว่า เกษตรกรชาวเขามิทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้หรือแปลความว่า เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.14$) (จากตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ทัศนคติของเกษตรกรชาวเขาที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

เนื้อหาคำถาม	N = 178			\bar{X}	S.D.	แปลความ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ และ ไม่ เห็นด้วย			
1. ควรมีการอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อใช้ประโยชน์ในการพึ่งพาอาศัยเก็บของป่า	14 (7.9%)	150 (84.3%)	14 (7.9%)	2.00	.40	เห็นด้วย
2. ปัจจุบันนี้ป่าไม้บริเวณหมู่บ้านเรามีจำนวนลดลงมากจึงควรมีคณะกรรมการระดับหมู่บ้านดูแลรักษาป่า	17 (9.6%)	99 (55.6%)	62 (34.8%)	1.75	.62	เห็นด้วย
3. ข้าพเจ้าคิดว่าควรมีการอนุรักษ์ป่าล้มตึกตำบรวรพีและต้นหมพูกา	124 (69.7%)	49 (27.5%)	5 (2.8%)	2.67	.53	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4. ข้าพเจ้าพอใจกับการประกาศพื้นที่ดอยภูคาเป็นเขตอุทยานแห่งชาติในปี 2528	115 (64.6%)	39 (21.9%)	24 (13.5%)	2.51	.72	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. ความจริงป่าไม้สามารถเกิดขึ้นทดแทนเองได้ไม่จำเป็นต้องมีโครงการปลูกป่า	54 (30.3%)	103 (57.9%)	21 (11.8%)	1.81	.62	เห็นด้วย
6. กิจกรรมการอนุรักษ์(พิธีบวชต้นไม้และการสืบชะตาป่า)ควรมีการสืบทอดต่อไป	127 (71.3%)	43 (24.2%)	8 (4.5%)	2.67	.56	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7. เราควรอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้เพื่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน	28 (15.7%)	131 (73.6%)	19 (10.7%)	2.05	.51	เห็นด้วย
8. รัฐบาลออกกฎหมายห้ามตัดไม้ถ้าไม่ปลูกต้นไม้ทดแทน	11 (6.2%)	41 (23.0%)	126 (70.8%)	1.35	.60	เห็นด้วย

เนื้อหาคำถาม	N = 178			\bar{X}	S.D.	แปลความ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ และไม่ เห็นด้วย			
9. ควรเร่งรัดให้มีการปลูกป่าเพิ่มมากขึ้น และรวดเร็วมากกว่านี้	39 (21.9%)	122 (68.5%)	17 (9.6%)	2.12	.55	เห็นด้วย
10. ไม่จำเป็นต้องร่วมมือกันปลูกป่าเพราะ ไม่หาง่ายอยู่แล้ว	32 (18.0%)	79 (44.4%)	67 (37.6%)	2.20	.72	เห็นด้วย
11. ควรส่งเสริมให้มีการปลูกป่าร่วมกับ การประกอบอาชีพการเกษตรอื่นๆ	79 (44.4%)	72 (40.4%)	27 (15.2%)	2.29	.72	เห็นด้วย
12. ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับการปลูกป่าของรัฐ	77 (43.3%)	69 (37.6%)	34 (19.1%)	2.24	.75	เห็นด้วย
13. การอนุรักษ์ป่าไม้ให้ได้ผลดีจำเป็นต้อง อาศัยความร่วมมือทั้งจากประชาชน ภาคเอกชนและภาครัฐบาล	151 (84.8%)	22 (12.4%)	5 (2.8%)	2.82	.45	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
14. ให้ประชาชนมีหน้าที่ดูแลรักษาป่าเอง ทำให้การบุกรุกทำลายป่าลดลง	17 (9.6%)	60 (33.7%)	101 (56.7%)	1.53	.67	เห็นด้วย
15. การเข้าร่วมโครงการปลูกป่าทำให้เสีย เวลาทำมาหากิน	84 (47.2%)	64 (36.0%)	30 (16.9%)	2.30	.74	เห็นด้วย
16. ป่าไม้เป็นประโยชน์แก่ทุกคนไม่ว่าจะ อยู่ในเมืองหรือชนบท	146 (82.0%)	27 (15.2%)	5 (2.8%)	2.79	.47	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
17. สาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหาความ เสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้เกิด จากการลักลอบตัดไม้โดยไม่มีการ คัดเลือกและควบคุม	27 (15.2%)	116 (65.2%)	35 (19.7%)	1.96	.59	เห็นด้วย
18. การตัดถนนมีผลทำให้พื้นที่ป่าไม้ ลดลง	16 (9.0%)	57 (32.0%)	105 (59.0%)	1.50	.66	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย
19. การประกาศพื้นที่ป่าสงวนทำให้ ราษฎรที่ยากจนต้องขาดแคลนพื้นที่ ทำกินและยากจนยิ่งขึ้น	13 (7.3%)	9 (5.1%)	156 (87.6%)	1.20	.55	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย
20. ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ เกิดขึ้นเองตัดเท่าไรก็ไม่หมดสิ้น	13 (7.3%)	21 (11.8%)	144 (80.9%)	2.74	.59	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย
21. ปัจจุบันกฎหมายลงโทษผู้ลักลอบ ตัดไม้ทำลายป่าอยู่ในสถานเบาจึงมี ผู้บุกรุกทำลายป่ากันมาก	141 (79.2%)	26 (14.6%)	11 (6.2%)	2.73	.57	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย
22. การปลูกป่าของภาครัฐบาลไม่สมคูลย์ กับการบุกรุก	26 (14.6%)	117 (65.7%)	35 (19.7%)	1.95	.58	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
23. ปัจจุบันประเทศไทยดำเนินการ อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ยังไม่ได้ผล เท่าที่ควร	29 (16.3%)	66 (37.1%)	83 (46.6%)	1.69	.74	เห็นด้วย

เนื้อหาคำถาม	N = 178			\bar{X}	S.D.	แปลความ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ และไม่ เห็นด้วย			
24. การสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้ในกลุ่มราษฎรทั่วไปมีน้อยทำให้การมีส่วนร่วมนของราษฎรในการอนุรักษ์ป่าไม้มีน้อยตามไปด้วย	16 (9.0%)	127 (71.3%)	35 (19.7%)	1.89	.53	เห็นด้วย
25. การปลูกฝิ่นที่พื้นที่ให้ความอุดมสมบูรณ์แก่ดินไม่แพ้ป่าไม้เหมือนกัน	117 (65.7%)	54 (30.3%)	7 (3.9%)	1.62	.56	เห็นด้วย
เฉลี่ย	—	—	—	2.14	.15	เห็นด้วย

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (การทดสอบสมมุติฐาน)

ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ของลักษณะพื้นฐานทั่วไปกับทัศนคติต่ออาชีพเกษตรกรรมจากการทดสอบสมมุติฐาน โดยการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ การอ่านหนังสือได้สมาชิกในครอบครัว จำนวนพื้นที่ครอบครอง การได้รับข้อมูลข่าวสาร ความศรัทธาต่อตัวผู้นำ กับตัวแปรตาม คือ ระดับทัศนคติของเกษตรกรชาวเขาที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในข้อคำถามต่าง ๆ บางข้อเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนโดยภาพรวมแล้ว จะไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ของลักษณะพื้นฐานทั่วไปกับทัศนคติที่มีต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ทัศนคติที่มีต่ออาชีพ เกษตรกรรม	ความถี่ที่ระบุ			รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย			
<u>เพศ</u>						
ชาย	1	166	-	167		
หญิง	-	11	-	11		
รวม	1	177	-	178	0.0662	.7969 ^{ns.}
<u>อายุ</u>						
น้อยกว่า 30 ปี	-	40	-	40		
30-55 ปี	1	104	-	104		
มากกว่า 55 ปี	-	33	-	33		
รวม	1	177	-	178	0.6992	.7050 ^{ns.}

ทัศนคติที่มีต่ออาชีพ เกษตรกรรม	ความถี่ที่ระบุ			รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย			
<u>การอ่านหนังสือได้</u>						
อ่านออก	-	44	-	44		
อ่านไม่ออก	1	133	-	134		
รวม	1	177	-	178	0.3302	.5655 ^{NS.}
<u>จำนวนสมาชิกใน ครอบครัว</u>						
1-4 คน	-	85	-	85		
5-7 คน	1	72	-	73		
8 คนขึ้นไป	-	20	-	20		
รวม	1	177	-	178	1.4465	.4852 ^{NS.}
<u>จำนวนที่ดินใน ครอบครอง</u>						
น้อยกว่า 6 ไร่	-	110	-	110		
6-10 ไร่	-	61	-	61		
มากกว่า 10 ไร่	1	6	-	7		
รวม	1	177	-	178	24.5666	.0000 ^{**}
<u>การได้รับข่าวสาร</u>						
โปสเตอร์	-	114	-	114		
วิทยุ	1	19	-	20		
เอกสารต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ, หนังสือ	-	123	-	123		
การเข้าตัวอำเภอ	1	109	-	110		
ความรู้จากพระ อธิการวาทย์	1	36	-	37		
ความรู้จากครูอาสา	1	171	-	172		
ความรู้จากเจ้าหน้าที่ กรมประชาสงเคราะห์	-	116	-	116		
ความรู้จากเจ้าหน้าที่ กรมป่าไม้	1	99	-	100		
ความรู้จากเจ้าหน้าที่ ชด.32	1	165	-	166		
รวม	6	952	-	958 ¹	6.1546	.7244 ^{NS.}
<u>ความศรัทธาต่อตัวผู้นำ เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วม กิจกรรม</u>	-	103	-	103		
<u>เกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจ กรรมการอนุรักษ์</u>	1	74	-	75		
รวม	1	177	-	178	1.3811	.8731 ^{NS.}

* 1 = เนื่องจากจำนวนช่อง (cells) ที่มีความถี่คาดหวัง (E.F.) น้อยกว่า 5 มีเกิน 20 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนช่องทั้งหมด จึงมีการทดสอบจะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ตาม ก็ไม่สามารถนำเกณฑ์ความสัมพันธ์ได้ (กีเสียว, 2534 : 24)

** = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ .01

NS. = Not Significant

1 = เนื่องจากเกษตรกร 1 คน สามารถตอบคำถามมากกว่า 1 ข้อ ผลรวมจึงมากกว่า 178 คะแนน

ดังนั้น จึงได้มีการทดสอบหาความสัมพันธ์ของลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรกับข้อความ ซึ่งใช้ในการวัดทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกรชาวเขากับประเด็นคำถามต่าง ๆ ซึ่งปรากฏผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ χ^2 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่าง ๆ คือ เพศ อายุ การอ่านหนังสือได้จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนพื้นที่ครอง การได้รับข้อมูลข่าวสาร และความศรัทธาต่อตัวผู้นำ กับตัวแปรตามคือทัศนคติของเกษตรกรชาวเขาต่ออาชีพเกษตรกรรม ในประเด็นคำถามต่าง ๆ พบว่า

เพศ ของเกษตรกรชาวเขาที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับประเด็นคำถามในเรื่องความรู้เกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรม ช่วยให้ความเชื่อมั่นในอาชีพมากขึ้น โดยมีค่า $\chi^2 = 16.2$ และมีระดับนัยสำคัญที่ .01

อายุ แบ่งออกเป็นอายุน้อยกว่า 30 ปี อายุระหว่าง 30-55 ปี และมากกว่า 55 ปี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 กับประเด็นอาชีพเกษตรกรรมสามารถศึกษาด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องศึกษาในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ค่า χ^2 หาได้เท่ากับ 11.43 อาชีพเกษตรกรรมช่วยให้ฐานะครอบครัวดีขึ้นค่า χ^2 หาได้เท่ากับ 11.33

การอ่านหนังสือได้ แบ่งออกเป็นอ่านออกกับอ่านไม่ออก มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 กับประเด็นอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหนึ่งที่ดีอาชีพหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น โดยมีค่า χ^2 เท่ากับ 6.43

สมาชิกในครอบครัว แบ่งจำนวนสมาชิกในครอบครัวเป็น 3 ระดับ คือ 1-4 คน, 5-7 คน และ 8 คนขึ้นไป มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับประเด็นชอบอ่านและฟังบทความเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมอยู่เสมอ โดยมีค่า χ^2 เท่ากับ 26.54 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ได้แก่ประเด็นทำงานการเกษตรด้วยใจรัก โดยมีค่า χ^2 เท่ากับ 11.54 สนับสนุนทางราชการอย่างเต็มที่ในการเผยแพร่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีค่า χ^2 เท่ากับ 10.15 ที่ระดับนัยสำคัญ .01 ได้แก่ ประเด็นคิดว่าจะประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีค่า χ^2 เท่ากับ 14.05

จำนวนพื้นที่ครองครอง แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ เกษตรกรชาวเขาที่มีพื้นที่น้อยกว่า 6 ไร่, 6-10 ไร่ และมากกว่า 10 ไร่ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ .01 ได้แก่ประเด็นทำงานการเกษตรด้วยใจรัก ปรากฏค่าของ χ^2 เท่ากับ 22.72 อาชีพเกษตรกรรมสามารถศึกษาด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องศึกษาในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 20.36 คิดว่าอาชีพเกษตรกรรมควรมีบทบาทในการเป็นผู้นำและร่วมแก้ไขในชุมชนด้วยปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 16.00 เชื่อว่าถ้าปราศจากอาชีพเกษตรกรรมคนเราจะไม่สามารถประสบ และสำเร็จในการดำรงชีวิต ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 14.79 ชอบอ่านและฟังบทความเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมอยู่เสมอ ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 24.35 กับประเด็นที่กล่าวว่าจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมตลอดไปและไม่ต้องการเปลี่ยนอาชีพอื่น ทั้งในขณะนี้และในอนาคต ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 11.88 อาชีพเกษตรกรรมช่วยให้ฐานะครอบครัวดีขึ้น ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 9.93 อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ดีอาชีพหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 10.45

ความศรัทธาต่อผู้นำ แบ่งออกเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์และไม่เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ .01 กับประเด็นทำงานการเกษตรด้วยใจรักปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 12.81 ระดับนัยสำคัญ .05 กับประเด็นชอบอ่านและฟังบทความเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมอยู่เสมอ ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 6.25 ความศรัทธาต่อตัวผู้นำ

แต่การทดสอบสมมติฐานระหว่างตัวแปรอิสระต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นกับระดับทัศนคติต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกรชาวเขาในภาพรวมทั้งหมด ปรากฏว่า ไม่มีตัวแปรอิสระใดที่มีความสัมพันธ์กับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 การทดสอบสมมติฐานหาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

ประเด็นคำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
เพศ						
- ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมช่วยให้มีความเชื่อมั่นในอาชีพมากขึ้น						
ชาย	27 (16.2%)	90 (53.9%)	50 (29.9%)	167 (93.8%)		
หญิง	7 (63.6%)	1 (9.1%)	3 (27.3%)	11 (6.2%)		
รวม	34 (19.1%)	91 (51.1%)	53 (29.8%)	178 (100%)	16.2508	.0003**
อายุ						
- อาชีพเกษตรกรรมสามารถศึกษาด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องศึกษาในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยน้อยกว่า 30 ปี						
น้อยกว่า 30 ปี	4 (10.0%)	8 (20.0%)	28 (70.0%)	40 (22.5%)		
30-55 ปี	1 (1.0%)	14 (13.3%)	90 (85.7%)	105 (18.5%)		
มากกว่า 55 ปี	- (-)	6 (18.2%)	27 (81.8%)	33 (18.5%)		
รวม	5 (2.8%)	28 (15.7%)	145 (81.5%)	178 (100%)	11.4309	.0221*
- อาชีพเกษตรกรรมช่วยให้ฐานะครอบครัวดีขึ้นน้อยกว่า 30 ปี						
น้อยกว่า 30 ปี	21 (52.5%)	12 (30.0%)	27 (17.5%)	40 (22.5%)		
30-55 ปี	31 (29.5%)	55 (52.4%)	19 (18.1%)	105 (59.0%)		

หมายเหตุ ** = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01
* = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ประเด็นคำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
มากกว่า 55 ปี	17 (51.5%)	14 (42.4%)	2 (6.1%)	33 (18.5%)		
รวม	69 (38.8%)	81 (45.5%)	28 (15.7%)	178 (100%)	11.3313	.0231*
<u>การอ่านหนังสือได้</u> - อาชีพเกษตรกรรม เป็นอาชีพที่ดีอาชีพ หนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น						
อ่านออก	17 (38.6%)	18 (40.9%)	9 (20.5%)	44 (24.7%)		
อ่านไม่ออก	51 (38.1%)	73 (54.5%)	10 (7.5%)	134 (75.3%)		
รวม	68 (38.2%)	91 (52.1%)	19 (10.7%)	178 (100%)	6.4335	.0401*
<u>สมาชิกในครอบครัว</u> - ทำงานการเกษตร ด้วยใจรัก						
1-4 คน	9 (10.6%)	66 (77.6%)	10 (11.8%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	14 (19.2%)	53 (72.6%)	6 (8.2%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	8 (40.0%)	12 (60.0%)	- (-)	20 (11.2%)		
รวม	31 (17.4%)	131 (73.6%)	16 (9.0%)	178 (100%)	11.5388	.0211*
- คิดว่าจะประสบผล สำเร็จเป็นอย่างดี ในการประกอบ อาชีพเกษตรกรรม						
1-4 คน	7 (8.2%)	34 (40.0%)	44 (51.8%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	10 (13.7%)	31 (42.5%)	32 (43.8%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	8 (40.0%)	6 (30.0%)	6 (30.0%)	20 (11.2%)		
รวม	25 (14.0%)	71 (39.9%)	82 (46.1%)	178 (100%)	14.0526	.0071**

หมายเหตุ ** = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ประเด็นคำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
- ชอบอ่านและฟังบทความเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมอยู่เสมอ						
1-4 คน	1 (1.2%)	20 (23.5%)	64 (75.3%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	3 (4.1%)	13 (17.8%)	57 (78.1%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	6 (30.0%)	3 (15.0%)	11 (55.0%)	20 (11.2%)		
รวม	10 (5.6%)	36 (20.2%)	132 (74.2%)	178 (100%)	26.5399	.0000**
- สนับสนุนทางราชการการอย่างเต็มที่ในการเผยแพร่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม						
1-4 คน	73 (85.9%)	10 (11.8%)	2 (2.4%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	58 (79.5%)	13 (17.8%)	2 (2.7%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	11 (55.0%)	7 (35.0%)	2 (10.0%)	20 (11.2%)		
รวม	142 (79.8%)	30 (16.9%)	6 (3.4)	178 (100%)	10.1453	.0380*
<u>จำนวนพื้นที่</u> <u>ครอบครอง</u>						
- ทำงานการเกษตรด้วยใจรัก						
น้อยกว่า 6 ไร่	17 (15.5%)	88 (80.0%)	5 (4.5%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	9 (14.8%)	42 (68.9%)	10 (16.4%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	5 (71.4%)	1 (14.3%)	1 (14.3%)	7 (3.9%)		
รวม	31 (17.4%)	131 (73.6%)	16 (9.0%)	178 (100%)	22.7178	.0001**

หมายเหตุ ** = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ประเด็นคำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
- อาชีพเกษตรกรรม สามารถศึกษาด้วย ตนเองได้โดยไม่ต้องศึกษาใน วิทยาลัยหรือมหา วิทยาลัย น้อยกว่า 6 ไร่	1 (0.9%)	18 (16.4%)	91 (82.7%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	2 (3.3%)	8 (13.1%)	51 (83.6%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	2 (28.6%)	2 (28.6%)	3 (42.9%)	7 (3.9%)		
รวม	5 (2.8%)	28 (15.7%)	145 (81.5%)	178 (100%)	20.3648	.0004**
- คิดจะประกอบ อาชีพเกษตรกรรม ตลอดไป และไม่ ต้องการเปลี่ยน อาชีพเป็นอย่างอื่น ทั้งในขณะนี้และ ในอนาคต น้อยกว่า 6 ไร่	45 (13.6%)	61 (55.5%)	34 (30.9%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	18 (29.5%)	27 (44.3%)	16 (26.2%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	4 (57.1%)	2 (28.6%)	1 (14.3%)	7 (3.9%)		
รวม	37 (20.8%)	90 (50.6%)	51 (28.7)	178 (100%)	11.8828	.0182*
- คิดว่าอาชีพเกษตร กรรมควรมีบทบาท ในการเป็นผู้นำและ ร่วมแก้ไขในชุมชน น้อยกว่า 6 ไร่	45 (40.9%)	61 (55.5%)	4 (3.6%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	37 (60.7%)	19 (31.1%)	5 (8.2%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	2 (28.6%)	3 (42.9%)	2 (28.6%)	7 (3.9%)		
รวม	84 (47.2%)	83 (46.6%)	11 (6.2%)	178 (100%)	16.0042	.0030**

หมายเหตุ ** = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ประเด็นคำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
- เชื่อว่าถ้าปราศจากอาชีพเกษตรกรรมคนเราจะไม่สามารถประสบผลสำเร็จในการดำรงชีวิตน้อยกว่า 6 ไร่	42 (38.2%)	55 (50.0%)	13 (11.8%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	37 (60.7%)	17 (27.9%)	7 (11.5%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	2 (28.6%)	2 (28.6%)	3 (42.9%)	7 (3.9%)		
รวม	81 (45.5%)	74 (41.6%)	23 (12.9%)	178 (100%)	20.3648	.0004**
- อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ดีอาชีพหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่นน้อยกว่า 6 ไร่	36 (32.7%)	65 (59.1%)	9 (8.2%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	27 (44.3%)	24 (39.3%)	10 (16.4%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	5 (71.4%)	2 (28.6%)	- (-)	7 (3.9%)		
รวม	68 (38.2%)	91 (51.1%)	19 (10.7%)	178 (100%)	10.4468	.0335*
- ชอบอ่านและฟังบทความเกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมอยู่เสมอ	น้อยกว่า 6 ไร่	4 (3.6%)	19 (17.3%)	87 (79.1%)	110 (61.8%)	
6-10 ไร่	3 (4.9%)	14 (23.0%)	44 (72.1%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	3 (42.9%)	3 (42.9%)	1 (14.3%)	7 (3.9%)		
รวม	10 (5.6%)	36 (20.2%)	132 (74.2%)	178 (100%)	24.3505	.0001**

หมายเหตุ ** = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ประเด็นคำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
- อาชีพเกษตรกรรวม ช่วยให้ฐานะ ครอบครัวดีขึ้น น้อยกว่า 6 ไร่	37 (33.6%)	57 (51.8%)	16 (14.5%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	26 (42.6%)	24 (39.3%)	11 (18.0%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	6 (85.7%)	- (-)	1 (14.3%)	7 (3.9%)		
รวม	69 (38.8%)	81 (45.5%)	28 (15.7%)	178 (100%)	9.9316	.0416*
ความศรัทธาต่อตัวผู้นำ ทำงานการเกษตร ด้วยใจรัก						
เกษตรกรผู้ไม่เข้า ร่วมกิจกรรมการ อนุรักษ์	22 (29.3%)	47 (62.7%)	6 (8.0%)	75 (42.1%)		
เกษตรกรผู้เข้าร่วม กิจกรรมการอนุรักษ์	9 (8.7%)	84 (81.6%)	10 (9.7%)	103 (57.9%)		
รวม	31 (17.4%)	131 (73.6%)	16 (9.0%)	178 (100%)	12.8146	.0016**
- ชอบอ่านและฟังบท ความเกี่ยวกับ อาชีพเกษตรกร อยู่เสมอ						
เกษตรกรผู้ไม่เข้า ร่วมกิจกรรมการ อนุรักษ์	8 (10.7%)	14 (18.7%)	53 (70.7%)	75 (42.1%)		
เกษตรกรผู้เข้าร่วม กิจกรรมการอนุรักษ์	2 (1.9%)	22 (21.4%)	79 (76.7%)	103 (57.9%)		
รวม	10 (5.6%)	36 (20.2%)	132 (74.2%)	178 (100%)	6.2491	.0440*

หมายเหตุ ** = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01
* = มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ของลักษณะพื้นฐานทั่วไปกับทัศนคติที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ จากการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรชาวเขากับทัศนคติที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-square) ปรากฏว่าไม่มีตัวแปรอิสระใด ๆ (เพศ อายุ การอ่านหนังสือได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนที่ดินในครอบครอง การได้รับข้อมูลข่าวสารความศรัทธาต่อตัวผู้นำ) ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (ทัศนคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงไม่อาจสรุปได้ว่าทัศนคติของเกษตรกรชาวเขา ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับลักษณะพื้นฐานของเกษตรกรชาวเขา (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ของลักษณะพื้นฐานทั่วไปกับทัศนคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ทัศนคติที่มีต่ออาชีพ เกษตรกรกรม	ความถี่ที่ระบุ			รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นใจและไม่เห็นด้วย			
<u>เพศ</u>						
ชาย	-	167	-	167		
หญิง	-	11	-	11		
รวม	-	178	-	178	-	-
<u>อายุ</u>						
น้อยกว่า 30 ปี	-	40	-	40		
30-55 ปี	-	105	-	105		
มากกว่า 55 ปี	-	33	-	33		
รวม	-	178	-	178	-	-
<u>การอ่านหนังสือได้</u>						
อ่านออก	-	44	-	44		
อ่านไม่ออก	-	134	-	134		
รวม	-	178	-	178	-	-
<u>จำนวนสมาชิกในครอบครัว</u>						
1-4 คน	-	85	-	85		
5-7 คน	-	73	-	73		
8 คนขึ้นไป	-	20	-	20		
รวม	-	178	-	178	-	-
<u>จำนวนที่ดินในครอบครอง</u>						
น้อยกว่า 6 ไร่	-	10	-	10		
6-10 ไร่	-	61	-	61		
มากกว่า 10 ไร่	-	7	-	7		
รวม	-	178	-	178	-	-

เลขทะเบียน 129706
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2/กรก
333-15/6
พ/127

ทัศนคติที่มีต่ออาชีพ เกษตรกรรม	ความถี่ที่ระบุ			รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วย			
<u>การได้รับข่าวสาร</u>						
โปสเตอร์	-	114	-	114		
วิทยุ	-	20	-	20		
เอกสารต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ, หนังสือ	-	123	-	123		
การเข้าตัวอำเภอ	-	110	-	110		
ความรู้จากพระ อธิการวาทย์	-	37	-	37		
ความรู้จากครูอาสา	-	172	-	172		
ความรู้จากเจ้าหน้าที่ กรมประชาสัมพันธ์	-	116	-	116		
ความรู้จากเจ้าหน้าที่ กรมป่าไม้	-	100	-	100		
ความรู้จากเจ้าหน้าที่ ชค.32	-	166	-	166		
รวม	-	958	-	958 ¹	-	-
<u>ความศรัทธาต่อตัวผู้นำ</u>						
เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วม กิจกรรมการอนุรักษ์	-	103	-	103		
เกษตรกรผู้เข้าร่วม กิจกรรมการอนุรักษ์	-	75	-	75		
รวม	-	178	-	178	-	-

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1 = เนื่องจากเกษตรกร 1 คนสามารถตอบคำถามได้มากกว่า 1 คำตอบ ผลรวมจึงมากกว่า 178 คนแทน

การหาความสัมพันธ์ของลักษณะพื้นฐานทั่วไป ของเกษตรกรชาวเขา กับประเด็นคำถามต่าง ๆ ในการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่าง ๆ คือ เพศ อายุ การอ่านหนังสือได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนพื้นที่ถือครอง การได้รับข่าวสาร และความศรัทธาต่อตัวผู้นำกับตัวแปรตาม คือ ทศนคติของเกษตรกรชาวเขาต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในประเด็นคำถามต่าง ๆ พบว่า

เพศ จัดแบ่งออกเป็นเพศชายและเพศหญิงมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 กับประเด็นข้อความที่กล่าวว่า ป่าไม้เป็นประโยชน์แก่ทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือชนบท ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 19.93 กับประเด็นควรรักษาพื้นที่ป่าไม้เพื่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 13.74 ให้ประชาชนมีหน้าที่ดูแลรักษาป่าเองทำให้การบุกรุกทำลายป่าลดลง ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 12.38 การเข้าร่วมโครงการปลูกป่าทำให้เสียเวลาทำมาหากิน ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 19.08 ปัจจุบันกฎหมายลงโทษผู้ลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอยู่ในสถานเบาจึงมีผู้บุกรุกทำลายป่ากันมาก ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 13.09 การสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้ในกลุ่มราษฎรทั่วไปมีน้อยทำให้การมีส่วนร่วมของราษฎรในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มีน้อยตามไปด้วย ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 11.55

ที่ระดับนัยสำคัญ .05 กับประเด็นข้อความที่กล่าวว่าควรส่งเสริมให้มีการปลูกป่าร่วมกับการประกอบอาชีพการเกษตรอื่น ๆ ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 8.37

อายุ แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ อายุน้อยกว่า 30 ปี อายุ 30-55 ปี และมากกว่า 55 ปี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 กับประเด็นข้อความที่กล่าวว่า ปัจจุบันประเทศไทยดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 23.75

ที่ระดับนัยสำคัญ .05 กับประเด็นการปลูกฝิ่นที่พื้นที่ให้ความอุดมสมบูรณ์แก่ดินไม่แพ้ป่าไม้ เหมือนกับ ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 10.85

การอ่านหนังสือได้ แบ่งออกเป็นอ่านออกกับอ่านไม่ออกมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 กับประเด็นรัฐบาลออกกฎหมายห้ามตัดไม้ ถ้าไม่ปลูกต้นไม้ทดแทน ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 9.75

ที่ระดับนัยสำคัญ .05 กับประเด็นการอนุรักษ์ป่าไม้ให้ได้ผลดีจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือทั้งจากประชาชนภาคเอกชนและภาครัฐบาล ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 8.68

สมาชิกในครอบครัว แบ่งจำนวนสมาชิกในครอบครัวออกเป็น 3 ระดับ คือ 1-4 คน 5-7 คน และ 8 คนขึ้นไป มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 กับประเด็นป่าไม้เป็นประโยชน์แก่ทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือชนบท ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 17.22 การประกาศพื้นที่ป่าสงวนทำให้ราษฎรที่ยากจนต้องขาดแคลนพื้นที่ทำกินและยากจนยิ่งขึ้น ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 13.46 ปัจจุบันประเทศไทยดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร

ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ได้แก่ประเด็นที่กล่าวว่าควรมีการอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อใช้ประโยชน์ในการพึ่งพาอาศัยเก็บของป่า ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 10.55 ปัจจุบันนี้ป่าไม้บริเวณหมู่บ้านเรามีจำนวนลดลงมากจึงควรมีคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน ดูแลรักษาป่า ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 11.98 เราควรรักษาพื้นที่ป่าไม้เพื่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 12.06 ควรเร่งรัดให้มีการปลูกป่าเพิ่มมากขึ้นและรวดเร็วมากกว่านี้ ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 11.46 ควรส่งเสริมให้มีการปลูกป่าร่วมกับการประกอบอาชีพการเกษตรอื่น ๆ ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 10.85 ให้ประชาชนมีหน้าที่ดูแลรักษาป่าเองทำให้การบุกรุกทำลายป่าลดลง ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 9.90 การเข้าร่วมโครงการปลูกป่าทำให้เสียเวลาทำมาหากิน ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 11.95 ปัจจุบัน กฎหมายลงโทษผู้ลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอยู่ใน

สถานเบา จึงมีผู้บุกรุกทำลายป่ากันมาก ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 11.93 การสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้ในกลุ่มราษฎรทั่วไปมีน้อย ทำให้การมีส่วนร่วมของราษฎรในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มีน้อยตามไปด้วย ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 10.32

จำนวนพื้นที่ครอบครัวแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ เกษตรกรชาวเขาที่มีพื้นที่น้อยกว่า 6 ไร่ 6-10 ไร่ และมากกว่า 10 ไร่ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 กับประเด็นไม่จำเป็นต้องร่วมมือกันปลูกป่า เพราะไม้หาง่ายอยู่แล้ว ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 26.08 ให้ประชาชนมีหน้าที่ดูแลรักษาป่าเองทำให้การบุกรุกทำลายป่าลดลง ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 42.90 การประกาศพื้นที่ป่าสงวนทำให้ราษฎรที่ยากจนต้องขาดแคลนพื้นที่ทำกินและยากจนยิ่งขึ้น ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 25.32 ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดขึ้นเองตัดเท่าไรก็ไม่หมดสิ้น ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 46.18 การปลูกฝิ่นในพื้นที่ให้ความอุดมสมบูรณ์แก่ดินไม่แพ้ป่าไม้เหมือนกัน ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 30.39 ควรมีการอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อใช้ประโยชน์ในการพึ่งพาอาศัยเก็บของป่า ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 13.69 เพื่อความอุดมสมบูรณ์ของดินเราควรอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 19.12 รัฐบาลออกกฎหมายห้ามตัดไม้ถ้าไม่ปลูกต้นไม้ทดแทน ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 16.96 ควรเร่งรัดให้มีการปลูกป่าเพิ่มมากขึ้นและรวดเร็วกว่านี้ ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 22.19 การปลูกป่าของภาครัฐบาลไม่สอดคล้องกับการบุกรุก ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 13.87 คิดว่าควรมีการอนุรักษ์ป่าลุ่มดึกดำบรรพ์และต้นชมพูภูเขา ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 13.51

ที่ระดับนัยสำคัญ .05 กับประเด็นปัจจุบันนี้ป่าไม้บริเวณหมู่บ้านเรามีจำนวนลดลงมาก จึงควรมีคณะกรรมการระดับหมู่บ้านดูแลรักษาป่า ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 9.92 กิจกรรมการอนุรักษ์ (พิธีบวชต้นไม้และการสืบชะตาป่า) ควรมีสืบทอดต่อไป ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 12.87 การตัดถนนมีผลทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดลง ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 11.61

การได้รับข้อมูลข่าวสารแบ่งออกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร เป็น 9 แหล่ง คือ โปสเตอร์ วิทยุ, เอกสารต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ, หนังสือ การเข้าตัวอำเภอ ความรู้จากพระอธิการวาทย์ ความรู้จากครูอาสา ความรู้จากเจ้าหน้าที่กรมประมงเสนาะหะห์ ความรู้จากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ความรู้จากเจ้าหน้าที่ ชค.32 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 กับประเด็นที่กล่าวว่า ควรส่งเสริมให้มีการปลูกป่าร่วมกับการประกอบอาชีพการเกษตรอื่น ๆ ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 23.91 สาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหาความเสื่อมโทรม ของทรัพยากรป่าไม้เกิดจากการลักลอบตัดไม้โดยไม่มีการคัดเลือกและควบคุม ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 24.32

ความศรัทธาต่อตัวผู้นำแบ่งออกเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ และไม่เข้าร่วม กิจกรรมการอนุรักษ์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 กับประเด็นที่กล่าวว่าปัจจุบันป่าไม้บริเวณหมู่บ้านมีจำนวนลดลงมาก จึงควรมีคณะกรรมการระดับหมู่บ้านดูแลรักษาป่า ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 13.12 ควรเร่งรัดให้มีการปลูกป่าเพิ่มมากขึ้นและรวดเร็วมากขึ้น ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 11.60 การตัดถนนมีผลทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดลง ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 11.19 การประกาศพื้นที่ป่าสงวน ทำให้ราษฎรที่ยากจนต้องขาดแคลนพื้นที่ทำกินและยากจนยิ่งขึ้น ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 12.7 ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดขึ้นเองตัดเท่าไรก็ไม่หมดสิ้น ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 11.05 ปัจจุบันกฎหมายลงโทษผู้ลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอยู่ในสถานเบา จึงมีผู้บุกรุกทำลายป่ากันมาก ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 15.89

ที่ระดับความนัยสำคัญ .05 กับประเด็นที่กล่าวว่า ควรมีการอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อใช้ประโยชน์ในการพึ่งพาอาศัยเก็บของป่า ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 6.02 คิดว่าควรมีการอนุรักษ์ป่าลุ่มดึกดำบรรพ์และต้นชมพูภูเขา ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 8.0 ให้ประชาชนมีหน้าที่ดูแลรักษาป่ากันเองทำให้

การบุกรุกทำลายป่าลดลง ปรากฏค่า χ^2 เท่ากับ 7.59

แต่การทดสอบสมมติฐานระหว่างตัวแปรอิสระต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นกับระดับทัศนคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกรชาวเขาในภาพรวมทั้งหมด ปรากฏว่า ไม่มีตัวแปรอิสระใดที่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ (ตารางที่ 17)

ตาราง 17 การทดสอบสมมติฐานหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับประเด็นคำถามเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
เพศ						
- ควรอนุรักษ์พื้นที่ป่าเพื่อ ความอุดมสมบูรณ์ของดิน						
ชาย	22 (13.2%)	126 (75.4%)	19 (11.4%)	167 (93.8%)		
หญิง	6 (54.5%)	5 (45.5%)	- (-)	11 (6.2%)		
รวม	28 (15.7%)	131 (73.6%)	19 (10.7%)	178 (100%)	13.7426	.0010**
- ควรส่งเสริมให้มีการปลูกป่า ร่วมกับการประกอบอาชีพการ เกษตรอื่น ๆ						
ชาย	76 (45.5%)	69 (41.3%)	22 (45.5%)	167 (41.3%)		
หญิง	3 (27.3%)	3 (27.3%)	5 (45.5%)	11 (6.2%)		
รวม	79 (44.4%)	72 (40.4%)	27 (15.2%)	178 (100%)	8.3664	.0152*
- ให้ประชาชนมีหน้าที่ดูแลรักษา ป่าเอง ทำให้การบุกรุกทำลาย ป่าลดลง						
ชาย	13 (7.8%)	55 (32.9%)	99 (59.3%)	167 (93.8%)		
หญิง	4 (36.4%)	5 (45.5%)	2 (18.2%)	11 (6.2%)		
รวม	17 (9.6%)	60 (33.7%)	101 (56.7%)	178 (100%)	12.3782	.0021**

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
- การเข้าร่วมโครงการปลูกป่า ทำให้เสียเวลาทำมาหากิน						
ชาย	83 (49.7%)	61 (36.5%)	23 (13.8%)	167 (93.8%)		
หญิง	1 (9.1%)	3 (27.3%)	7 (63.6%)	11 (6.2%)		
รวม	84 (47.2%)	64 (36.0%)	30 (16.9%)	178 (100%)	19.0775	.0001**
- ป่าไม้เป็นประโยชน์แก่ทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือชนบท						
ชาย	3 (1.8%)	22 (13.2%)	142 (85.0%)	167 (93.8%)		
หญิง	2 (18.2%)	5 (45.5%)	4 (36.4%)	11 (6.2%)		
รวม	5 (2.8%)	27 (15.2%)	146 (87.0%)	178 (100%)	19.9338	.0000**
- ปัจจุบันกฎหมายลงโทษ ผู้ลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอยู่ ในสถานเบาจึงมีผู้บุกรุก ทำลายป่ากันมาก						
ชาย	137 (82.0%)	21 (12.6%)	9 (5.4%)	167 (93.8%)		
หญิง	4 (36.4%)	5 (45.6%)	2 (18.2%)	11 (6.2%)		
รวม	141 (79.2%)	26 (14.6%)	11 (6.2%)	178 (100%)	13.0888	.0014**
- การสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่า และประโยชน์ของทรัพยากรป่า ไม้ในกลุ่มราษฎรทั่วไปมีน้อย ทำให้การมีส่วนร่วมของราษฎร ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ มีน้อยตามไปด้วย						
ชาย	14 (8.4%)	124 (74.3%)	29 (17.4%)	167 (93.8%)		
หญิง	2 (18.2%)	3 (27.3%)	6 (54.5%)	11 (6.2%)		
รวม	16 (9.0%)	127 (71.3%)	35 (19.7%)	178 (100%)	11.5501	.0031**

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
อายุ - ปัจจุบันประเทศไทยดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร น้อยกว่า 30 ปี	16 (40.0%)	12 (30.0%)	12 (30.0%)	40 (22.5%)		
30-55 ปี	12 (11.4%)	38 (36.2%)	55 (52.4%)	105 (59.0%)		
มากกว่า 55 ปี	1 (3.0%)	16 (48.5%)	16 (48.5%)	33 (18.5%)		
รวม	29 (16.3%)	66 (37.1%)	83 (46.7%)	178 (100%)	24.2411	.0005**
- การปลูกฝิ่นในพื้นที่ให้ความ อุดมสมบูรณ์แก่ดินไม่แพ้ป่าไม้ เหมือนกัน น้อยกว่า 30 ปี	22 (55.0%)	13 (32.5%)	5 (12.5%)	40 (22.5%)		
30-55 ปี	72 (68.6%)	31 (29.5%)	2 (1.9%)	105 (59.0%)		
มากกว่า 55 ปี	23 (69.7%)	10 (30.3%)	- (-)	33 (18.5%)		
รวม	117 (65.7%)	54 (37.1%)	7 (3.9%)	178 (100%)	10.8548	.0282*
การอ่านหนังสือได้ - รัฐบาลออกกฎหมายห้ามตัดไม้ ถ้าไม่ปลูกต้นไม้ทดแทน อ่านออก	7 (15.9%)	8 (18.2%)	29 (65.9%)	44 (24.7%)		
อ่านไม่ออก	4 (3.0%)	33 (24.6%)	97 (72.4%)	134 (75.3%)		
รวม	11 (6.2%)	41 (23.0%)	126 (70.8%)	178 (100%)	9.7466	.0076**
- การอนุรักษ์ป่าไม้ให้ได้ผลดี จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ ทั้งจากประชาชนภาคเอกชน และภาครัฐบาล						

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
อ่านออก	34 (77.3%)	6 (13.6%)	4 (9.1%)	44 (24.7%)		
อ่านไม่ออก	117 (87.3%)	16 (11.9%)	1 (.7%)	134 (75.3%)		
รวม	151 (84.8%)	22 (12.4%)	5 (2.8%)	178 (100%)	8.6819	.0130*
สมาชิกในครอบครัว -ควรมีการอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อใช้ ประโยชน์ในการพึ่งพา อาศัยเก็บของป่า						
1-4 คน	4 (4.7%)	73 (85.9%)	8 (9.4%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	5 (6.8%)	64 (87.7%)	4 (5.5%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	5 (25.0%)	13 (65.0%)	2 (10.0%)	20 (11.2%)		
รวม	14 (7.9%)	150 (84.3%)	14 (7.9%)	178 (100%)	10.5507	.0321*
- ปัจจุบันนี้ป่าไม้บริเวณหมู่บ้าน เรามีจำนวนลดลงมากจึงควรมี คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน ดูแลรักษาป่า						
1-4 คน	4 (4.7%)	42 (49.4%)	39 (45.9%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	9 (12.3%)	46 (63.0%)	18 (24.7%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	4 (20.0%)	11 (55.0%)	5 (25.0%)	20 (11.2%)		
รวม	17 (9.6%)	99 (55.6%)	62 (34.8%)	178 (100%)	11.9779	.0075**
- เราควรอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ เพื่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน						
1-4 คน	13 (15.3%)	65 (76.5%)	7 (8.2%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	7 (9.6%)	56 (76.7%)	10 (13.7%)	73 (41.0%)		

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
8 คนขึ้นไป	8 (40.0%)	10 (50.0%)	2 (10.0%)	20 (11.2%)		
รวม	28 (15.7%)	131 (73.6%)	19 (10.7%)	178 (100%)	12.0621	.0169*
- ควรเร่งรัดให้มีการปลูกป่าเพิ่ม มากขึ้นและรวดเร็วมากกว่านี้						
1-4 คน	17 (20.0%)	58 (68.2%)	10 (11.8%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	12 (16.4%)	55 (75.3%)	6 (8.2%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	10 (50.0%)	9 (45.0%)	1 (5.0%)	20 (11.2%)		
รวม	39 (21.9%)	122 (68.5%)	17 (9.6%)	178 (100%)	11.4580	.0219*
- ควรส่งเสริมให้มีการปลูกป่าร่วม กับการประกอบอาชีพเกษตร อื่นๆ						
1-4 คน	32 (37.6%)	42 (49.4%)	11 (12.9%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	33 (45.2%)	28 (38.4%)	12 (16.4%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	14 (70.0%)	2 (10.0%)	4 (20.0%)	20 (11.2%)		
รวม	79 (44.4%)	72 (40.4%)	27 (15.2%)	178 (100%)	10.8520	.0283*
- ให้ประชาชนมีหน้าที่ดูแลรักษา ป่าเองทำให้การบุกรุกทำลายป่า ลดลง						
1-4 คน	6 (7.1%)	24 (28.2%)	55 (64.7%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	6 (8.2%)	28 (38.4%)	39 (53.4%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	5 (25.0%)	8 (40.0%)	7 (35.0%)	20 (11.2%)		
รวม	17 (9.6%)	60 (33.7%)	101 (56.7%)	178 (100%)	9.9023	.0421*

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
8 คนขึ้นไป	8 (40.0%)	10 (50.0%)	2 (10.0%)	20 (11.2%)		
รวม	28 (15.7%)	131 (73.6%)	19 (10.7%)	178 (100%)	12.0621	.0169*
- ควรเร่งรัดให้มีการปลูกป่าเพิ่ม มากขึ้นและรวดเร็วมากกว่านี้						
1-4 คน	45 (20.0%)	58 (68.2%)	10 (11.8%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	12 (16.4%)	55 (75.3%)	6 (8.2%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	10 (50.0%)	9 (45.0%)	1 (5.0%)	20 (11.2%)		
รวม	39 (21.9%)	122 (68.5%)	17 (9.6%)	178 (100%)	11.4580	.0219*
- ควรส่งเสริมให้มีการปลูกป่าร่วม กับการประกอบอาชีพเกษตร อื่นๆ						
1-4 คน	32 (37.6%)	42 (49.4%)	11 (12.9%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	33 (45.2%)	28 (38.4%)	12 (16.4%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	14 (70.0%)	2 (10.0%)	4 (20.0%)	20 (11.2%)		
รวม	79 (44.4%)	72 (40.4%)	27 (15.2%)	178 (100%)	10.8520	.0283**
- ให้ประชาชนมีหน้าที่ดูแลรักษา ป่าเอง ทำให้การบุกรุกทำลาย ป่าลดลง						
1-4 คน	6 (7.1%)	24 (28.2%)	55 (64.7%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	6 (8.2%)	28 (38.4%)	39 (53.4%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	5 (25.0%)	8 (40.0%)	7 (35.0%)	20 (11.2%)		
รวม	17 (9.6%)	60 (33.7%)	101 (56.7%)	178 (100%)	9.9023	.0421*

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
- การเข้าร่วมโครงการปลูกป่า ทำให้เสียเวลาทำมาหากิน						
1-4 คน	45 (52.9%)	27 (31.8%)	13 (15.3%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	35 (47.9%)	29 (39.7%)	9 (12.3%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	4 (20.0%)	8 (40.0%)	8 (40.0%)	20 (11.2%)		
รวม	84 (47.2%)	64 (36.0%)	30 (16.9%)	178 (100%)	11.8997	.0181*
- ป่าไม้เป็นประโยชน์แก่ทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือชนบท						
1-4 คน	73 (85.9%)	11 (12.9%)	1 (1.2%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	62 (84.9%)	10 (13.7%)	1 (1.4%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	11 (55.0%)	6 (30.0%)	3 (15.0%)	20 (11.2%)		
รวม	146 (82.0%)	27 (15.2%)	5 (2.8%)	178 (100%)	17.2191	.0018**
- การประกาศพื้นที่ป่าสงวนทำให้ ราษฎรที่ยากจนต้องขาดแคลน พื้นที่ทำกินและยากจนยิ่งขึ้น						
1-4 คน	3 (3.5%)	5 (5.9%)	77 (90.6%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	6 (8.2%)	1 (1.4%)	66 (90.4%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	4 (20.0%)	3 (15.0%)	13 (65.6%)	20 (11.2%)		
รวม	13 (7.3%)	9 (5.1%)	156 (87.6%)	178 (100%)	13.4619	.0092**
- ปัจจุบันกฎหมายลงโทษผู้ลักลอบ ตัดไม้ทำลายป่าอยู่ในสถานเบา จึงมีผู้บุกรุกทำลายป่ากันมาก						
1-4 คน	68 (80.0%)	14 (16.5%)	3 (3.5%)	85 (47.8%)		

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
5-7 คน	62 (84.9%)	7 (9.6%)	4 (5.5%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	11 (55.0%)	5 (25.0%)	4 (20.0%)	20 (11.2%)		
รวม	141 (79.2%)	26 (14.6%)	11 (6.2%)	178 (100%)	11.9333	.0179*
- ปัจจุบันประเทศไทยดำเนินการ อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ยังไม่ได้ ผลเท่าที่ควร						
1-4 คน	19 (22.4%)	31 (36.5%)	35 (41.2%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	3 (4.1%)	28 (38.4%)	42 (57.5%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	7 (35.0%)	7 (35.0%)	6 (30.0%)	20 (11.2%)		
รวม	29 (16.3%)	66 (37.1%)	83 (46.7%)	178 (100%)	17.9045	.0065**
- การสร้างจิตสำนึกให้เห็นคุณค่า และประโยชน์ของทรัพยากรป่า ไม้ในกลุ่มราษฎรทั่วไปมีน้อย ทำให้การมีส่วนร่วมของราษฎร ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มี น้อยตามไปด้วย						
1-4 คน	4 (4.7%)	62 (72.9%)	19 (22.4%)	85 (47.8%)		
5-7 คน	7 (9.6%)	55 (75.3%)	11 (15.1%)	73 (41.0%)		
8 คนขึ้นไป	5 (25.0%)	10 (50.0%)	5 (25.0%)	20 (11.2%)		
รวม	16 (9.0%)	127 (71.3%)	35 (19.7%)	178 (100%)	10.3250	.0353*
<u>จำนวนพื้นที่ครอบครอง</u> - ควรมีการอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อใช้ ประโยชน์ในการพึ่งพาสัตว์ เก็บของป่า น้อยกว่า 6 ไร่						
	8 (7.3%)	93 (84.5%)	9 (8.2%)	110 (61.8%)		

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
6-10 ไร่	3 (4.9%)	54 (88.5%)	4 (6.6%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	3 (42.9%)	3 (42.9%)	1 (14.3%)	7 (3.9%)		
รวม	14 (7.9%)	150 (84.3%)	14 (7.9%)	178 (100%)	13.6904	.0084**
- ปัจจุบันนี้ป่าไม้บริเวณหมู่บ้าน เรามีจำนวนลดลงมากจึงควรมี คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน ดูแลรักษาป่า						
น้อยกว่า 6 ไร่	8 (7.3%)	64 (58.2%)	38 (34.5%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	6 (9.8%)	33 (54.1%)	22 (36.1%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	3 (42.9%)	2 (28.6%)	2 (28.6%)	7 (3.9%)		
รวม	17 (9.6%)	99 (55.6%)	62 (34.8%)	178 (100%)	9.9175	.0418*
- คิดว่าควรมีการอนุรักษ์ป่าล้ม ดึกดำบรรพ์และต้นขมพญาคา						
น้อยกว่า 6 ไร่	86 (78.2%)	23 (20.9%)	1 (.9%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	34 (55.7%)	24 (39.3%)	3 (4.9%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	4 (20.0%)	2 (15.0%)	1 (65.6%)	7 (11.2%)		
รวม	124 (69.7%)	49 (27.5%)	5 (2.8%)	178 (100%)	13.5106	.0090**
- กิจกรรมการอนุรักษ์ (พิธีบวง สรวงต้นไม้และการสืบชะตาป่า) ควร มีการสืบทอดต่อไป						
น้อยกว่า 6 ไร่	84 (76.4%)	23 (20.9%)	3 (2.7%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	39 (63.9%)	19 (31.1%)	3 (4.9%)	61 (34.3%)		

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
มากกว่า 10 ไร่	4 (57.1%)	1 (14.3%)	2 (28.6%)	7 (3.9%)		
รวม	127 (71.3%)	43 (24.2%)	8 (4.5%)	178 (100%)	12.8699	.0119*
- เราควรอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้เพื่อ ความอุดมสมบูรณ์ของดิน น้อยกว่า 6 ไร่	17 (15.5%)	83 (75.5%)	10 (9.1%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	6 (9.8%)	46 (75.4%)	9 (14.8%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	5 (71.4%)	2 (28.6%)	- (-)	7 (3.9%)		
รวม	28 (15.7%)	131 (73.6%)	19 (10.7%)	178 (100%)	19.1216	.0007**
- รัฐบาลออกกฎหมายห้ามตัดไม้ ถ้าไม่ปลูกต้นไม้ทดแทน น้อยกว่า 6 ไร่	3 (2.7%)	19 (17.3%)	88 (80.0%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	6 (9.8%)	20 (32.8%)	35 (57.4%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	2 (28.6%)	2 (28.6%)	3 (42.9%)	7 (3.9%)		
รวม	11 (6.2%)	41 (23.0%)	126 (70.8%)	178 (100%)	16.9580	.0020**
- ควรเร่งรัดให้มีการปลูกป่าเพิ่ม มากกว่านี้ น้อยกว่า 6 ไร่	16 (14.5%)	84 (76.4%)	10 (9.1%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	17 (27.9%)	37 (60.7%)	7 (11.5%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	6 (85.7%)	1 (14.3%)	- (-)	7 (3.9%)		
รวม	39 (21.9%)	122 (68.5%)	17 (9.6%)	178 (100%)	22.1892	.0002**

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
- ไม่จำเป็นต้องร่วมมือกันปลูกป่า เพราะไม้หาง่ายอยู่แล้ว น้อยกว่า 6 ไร่	41 (37.3%)	48 (43.6%)	21 (19.1%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	25 (41.0%)	31 (50.8%)	5 (8.2%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	1 (14.3%)	- (-)	6 (85.7%)	7 (3.9%)		
รวม	67 (37.6%)	79 (44.0%)	32 (18.0%)	178 (100%)	26.0770	.0000**
- ให้ประชาชนมีหน้าที่ดูแลรักษา ป่าเอง ทำให้การบุกรุกทำลาย ป่าลดลง น้อยกว่า 6 ไร่	7 (6.4%)	48 (43.6%)	55 (50.0%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	5 (8.2%)	12 (19.7%)	44 (72.1%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	5 (71.4%)	- (-)	2 (28.6%)	7 (3.9%)		
รวม	17 (9.6%)	60 (33.7%)	101 (56.7%)	178 (100%)	42.8980	.0000**
- การตัดถนนมีผลทำให้พื้นที่ป่าไม้ ลดลง น้อยกว่า 6 ไร่	7 (6.4%)	38 (34.5%)	65 (59.1%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	6 (9.8%)	17 (27.9%)	38 (62.3%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	3 (42.9%)	2 (28.6%)	2 (28.6%)	7 (3.9%)		
รวม	16 (9.0%)	57 (32.0%)	105 (59.0%)	178 (100%)	11.6093	.0205*
- การประกาศพื้นที่ป่าสงวนทำให้ ราษฎรที่ยากจนต้องขาดแคลน พื้นที่ทำกินและยากจนยิ่งขึ้น น้อยกว่า 6 ไร่	5 (4.5%)	6 (5.5%)	99 (90.0%)	110 (61.8%)		

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
6-10 ไร่	5 (8.2%)	1 (1.6%)	55 *(90.2%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	3 (42.9%)	2 (28.6%)	2 (28.6%)	7 (3.9%)		
รวม	13 (7.3%)	9 (5.1%)	156 (87.6%)	178 (100%)	25.3275	.0000**
- ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ เกิดขึ้นเองตัดเท่าไรก็ไม่หมดสิ้น น้อยกว่า 6 ไร่	90 (81.8%)	15 (16%)	5 (4.5%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	53 (86.9%)	5 (8.2%)	3 (4.9%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	1 (14.3%)	1 (14.3%)	5 (71.4%)	7 (3.9%)		
รวม	13 (7.3%)	21 (11.8%)	144 (80.9%)	178 (100%)	46.1768	.0000**
- การปลูกป่าของภาครัฐบาลไม่ สอดคล้องกับการบุกรุก น้อยกว่า 6 ไร่	12 (10.9%)	81 (73.6%)	17 (15.5%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	12 (19.7%)	35 (57.4%)	14 (23.0%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	2 (28.6%)	1 (14.3%)	4 (57.1%)	7 (3.9%)		
รวม	26 (14.6%)	117 (65.7%)	35 (16.7%)	178 (100%)	13.8748	.0077**
- ปลูกคืนในพื้นที่ให้ความอุดมสม บูรณ์แก่ดินไม่แพ้ป่าไม้เหมือนกัน น้อยกว่า 6 ไร่	76 (67.0%)	31 (28.2%)	3 (2.7%)	110 (61.8%)		
6-10 ไร่	39 (63.9%)	21 (34.4%)	1 (1.6%)	61 (34.3%)		
มากกว่า 10 ไร่	2 (28.6%)	2 (14.3%)	3 (42.9%)	7 (3.9%)		
รวม	117 (65.7%)	54 (30.3%)	7 (3.9%)	178 (100%)	30.3925	.0000**

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
การได้รับข้อมูลข่าวสาร						
- ควรส่งเสริมให้มีการปลูกป่า ร่วมกับการประกอบอาชีพ การเกษตรอื่น ๆ โปสเตอร์ วิทยุ	- 4 (57.1%)	- 3 (42.9%)	- -	- 7 (3.7%)		
เอกสารต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ หนังสือ	7 (58.3%)	2 (16.7%)	3 (25.0%)	12 (6.7%)		
การเข้าตัวอำเภอ	53 (86.9%)	5 (8.2%)	3 (4.9%)	61 (34.3%)		
ความรู้จากพระอธิการวาทย์	1 (14.3%)	1 (14.3%)	5 (71.4%)	7 (3.9%)		
ความรู้จากครูอาสาฯ	9 (37.5%)	11 (45.8%)	4 (16.7%)	24 (13.5%)		
ความรู้จากเจ้าหน้าที่กรมประชา สงเคราะห์	15 (44.1%)	13 (38.2%)	6 (17.6%)	34 (19.1%)		
ความรู้จากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้	2 (12.5%)	12 (75.0%)	2 (12.5%)	16 (9.0%)		
ความรู้จากเจ้าหน้าที่ ชค.32	-	1 (33.3%)	2 (66.7%)	3 (1.7%)		
รวม	79 (44.4%)	72 (40.4%)	27 (15.2%)	178 (100%)	23.9058	.0470*
- สาเหตุสำคัญที่สุดของปัญหา ความเสื่อมโทรมของทรัพยากร ป่าไม้เกิดจากการลักลอบตัดไม้ โดยไม่มีการคัดเลือกและ ควบคุม โปสเตอร์ วิทยุ	- 1 (14.3%)	- 5 (71.4%)	- 1 (14.3%)	- 7 (3.9%)		
เอกสารต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ หนังสือ	2 (16.7%)	8 (66.7%)	2 (16.7%)	12 (6.7%)		
การเข้าตัวอำเภอ	4 (10.3%)	21 (53.8%)	14 (35.9%)	39 (21.9%)		
ความรู้จากพระอธิการวาทย์	3 (7.0%)	30 (69.8%)	10 (23.3%)	43 (24.2%)		
ความรู้จากครูอาสาฯ	6 (25.0%)	13 (54.2%)	5 (20.8%)	24 (13.5%)		

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
ความรู้จากเจ้าหน้าที่กรม ประชาสัมพันธ์	5 (14.7%)	27 (79.4%)	2 (5.9%)	34 (19.1%)		
ความรู้จากเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้	4 (25.0%)	11 (68.8%)	1 (6.3%)	16 (9.0%)		
ความรู้จากเจ้าหน้าที่ ชค.32	2 (66.7%)	1 (33.3%)	-	3 (1.7%)		
รวม	27 (15.2%)	116 (65.2%)	35 (19.7%)	178 (100%)	24.3199	.0419*
ความศรัทธาต่อตัวผู้นำ						
- ควรมีการอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อให้ ประโยชน์ในการพึ่งพาอาศัยเก็บ ของป่า						
เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	7 (6.8%)	92 (89.3%)	4 (3.9%)	103 (57.9%)		
เกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	7 (9.3%)	58 (77.3%)	10 (13.3%)	75 (42.1%)		
รวม	14 (7.9%)	150 (84.3%)	14 (17.9%)	178 (100%)	6.0226	.0492*
- ปัจจุบันนี้ป่าไม้บริเวณหมู่บ้านมี จำนวนลดลงมากจึงควรมีคณะ กรรมการระดับหมู่บ้านดูแล รักษาป่า						
เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	4 (3.9%)	67 (65.0%)	32 (31.1%)	103 (57.9%)		
เกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	13 (17.3%)	32 (72.7%)	30 (40.0%)	75 (42.1%)		
รวม	17 (9.6%)	99 (55.6%)	62 (34.8%)	178 (100%)	13.1232	.0014*
- คิดว่าควรมีการอนุรักษ์ป่าล้ม ดึกดำบรรพ์และต้นชมพูภูคา						
เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	71 (68.9%)	32 (31.1%)	-	103 (57.9%)		
เกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	53 (70.7%)	17 (22.7%)	5 (6.7%)	75 (42.1%)		
รวม	124 (69.7%)	49 (27.5%)	5 (2.8%)	178 (100%)	7.9981	.0183*

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
- คิวเร่งรัดให้มีการปลูกป่าเพิ่ม มากขึ้นและรวดเร็วมากขึ้น เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	15 (14.6%)	81 (78.6%)	7 (6.8%)	103 (57.9%)		
เกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	24 (32.0%)	41 (54.7%)	10 (13.3%)	75 (42.1%)		
รวม	39 (21.9%)	122 (68.5%)	17 (9.6%)	178 (100%)	11.6037	.0030**
- ให้ประชาชนมีหน้าที่ดูแลรักษา ป่ากันเองทำให้การบุกรุกทำลาย ป่าลดลง เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	5 (4.9%)	33 (32.0%)	65 (63.1%)	103 (57.9%)		
เกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	12 (16.0%)	27 (36.0%)	36 (48.0%)	75 (42.1%)		
รวม	17 (9.6%)	60 (33.7%)	101 (56.7%)	178 (100%)	7.5925	.0225*
- การตัดถนนมีผลทำให้พื้นที่ ป่าไม้ลดลง เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	3 (2.9%)	34 (33.0%)	66 (64.1%)	103 (57.9%)		
เกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	13 (2.9%)	23 (33.0%)	39 (64.1%)	75 (57.9%)		
รวม	16 (9.0%)	57 (32.0%)	105 (59.0%)	178 (100%)	11.1880	.0037**
- การประกาศพื้นที่ป่าสงวนทำให้ ราษฎรที่ยากจนต้องขาดแคลน ที่ทำกินและยากจนยิ่งขึ้น เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	3 (2.9%)	2 (1.9%)	98 (95.1%)	103 (57.9%)		
เกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	10 (13.3%)	7 (9.3%)	58 (77.3%)	75 (42.1%)		
รวม	13 (1.3%)	9 (5.1%)	156 (87.6%)	178 (100%)	12.7135	.0017**

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตัวแปรอิสระ ประเด็นคำถาม	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจและ ไม่เห็นด้วย	รวม	χ^2	ระดับนัยสำคัญ
- ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ เกิดขึ้นได้เอง ตัดเท่าไร ก็ไม่ หมดสิ้น เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	83 (80.6%)	17 (16.5%)	3 (2.9%)	103 (57.9%)		
เกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	61 (81.3%)	4 (5.3%)	10 (7.3%)	75 (42.1%)		
รวม	144 (80.9%)	21 (11.8%)	13 (7.3%)	178 (100%)	11.0468	.0040**
- ปัจจุบันกฎหมายลงโทษผู้ลักลอบ ตัดไม้ทำลายป่าอยู่ในสถานเบา จึงมีผู้บุกรุกทำลายป่ากันมาก เกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	91 (88.3%)	11 (10.7%)	1 (1.0%)	103 (57.9%)		
เกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรม การอนุรักษ์	50 (66.7%)	15 (20.0%)	10 (13.3%)	75 (42.1%)		
รวม	141 (79.2%)	26 (14.6%)	11 (6.2%)	178 (100%)	15.8897	.0004**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะของเกษตรกรชาวเขา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัญหาการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกรชาวเขา

เกษตรกรชาวเขามองมีความคิดเห็นเหมือนกันในปัญหาในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และเป็นปัญหาที่สำคัญมาก เรียงลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการทำให้เสื่อมลง เช่น การปลูกข้าวไร่โดยหักล้างถางพงเพื่อทำการเกษตรไปเรื่อย ๆ จำนวน ร้อยละ 79.2
2. ปัญหาไฟไหม้ป่าในฤดูแล้ง ลูกกลมอย่างไม่มีขอบเขต จำนวนร้อยละ 8.4
3. ปัญหาเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมมือกันทำธุรกิจป่าไม้ จำนวนร้อยละ 7.3
4. ปัญหาการตัดไม้เพื่อนำมาสร้างบ้านเรือนของชาวเขา จำนวนร้อยละ 6.7
5. ปัญหามีการหักล้างถางพงเพื่อทำการปลูกฝิ่น จำนวนร้อยละ 2.2

ทั้งหมดเป็นปัญหาของเกษตรกรชาวเขาที่มีความคิดเห็น เหมือนกันบ้าง และแตกต่างกันบ้าง ตามลำดับความสำคัญของปัญหา (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ

ลำดับ	ลักษณะของปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ N = 178
1	ปัญหาการทำให้เสื่อมลงเช่นการปลูกข้าวไร่โดยหักล้างถางพงเพื่อทำการเกษตรไปเรื่อย ๆ	141	79.2
2	ปัญหาไฟไหม้ป่าในฤดูแล้งลูกกลมอย่างไม่มีขอบเขต	15	8.4
3	ปัญหาเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมมือกันทำธุรกิจป่าไม้	13	7.3
4	ปัญหาการตัดไม้เพื่อนำมาสร้างบ้านเรือนของชาวเขา	12	6.7
5	ปัญหามีการหักล้างถางพงเพื่อทำการปลูกฝิ่น	4	2.2

ส่วนที่ 2 ความต้องการที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกรชาวเขา

เกษตรกรชาวเขามองมีความคิดเห็นที่ต้องการในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และเป็นความต้องการที่สำคัญมาก เรียงลำดับดังต่อไปนี้

1. ต้องการให้มีการปลูกป่าทดแทน พื้นที่เสื่อมโทรม จำนวนร้อยละ 50.6
2. ต้องการให้มีกฎหมายคุ้มครองป่ามากขึ้น จำนวนร้อยละ 23.0
3. ต้องการให้มีการจัดสรรพื้นที่ทำกินแก่ชาวบ้าน จำนวนร้อยละ 19.1
4. ต้องการให้ทำแนวกันไฟไหม้ป่า (ซึ่งเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้จะเป็นผู้กำหนด) จำนวนร้อยละ 6.7
5. ต้องการให้มีการแบ่งพื้นที่เป็นป่าชุมชน จำนวนร้อยละ 1.7
6. ต้องการให้มีการประกาศพื้นที่ดอยภูคาเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ จำนวนร้อยละ 1.1

ทั้งหมดนี้เป็นความต้องการของเกษตรกรชาวเขาที่มีความต้องการเหมือนกันบ้างและแตกต่างกันบ้าง ตามลำดับความสำคัญของความต้องการ (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ความต้องการที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยเรียงลำดับความสำคัญ

ลำดับ	ลักษณะของปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ N = 178
1	ต้องการให้มีการปลูกป่าทดแทนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม	90	50.6
2	ต้องการให้มีการกฎหมายคุ้มครองป่ามากขึ้น	41	23.0
3	ต้องการให้มีการจัดสรรพื้นที่ทำกินแก่ชาวบ้าน	34	19.1
4	ต้องการให้ทำแนวกันไฟป่า (ซึ่งเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้จะเป็นผู้กำหนด)	12	6.7
5	ต้องการให้มีการแบ่งพื้นที่เป็นป่าชุมชน	3	1.7
6	ต้องการให้มีการประกาศพื้นที่โดยภูเขาเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ	2	1.1

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะความต้องการให้หน่วยงานของรัฐช่วยเหลือ ในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรและการถือครองที่ดิน

เกษตรกรชาวเขาได้ให้ข้อเสนอแนะของความต้องการโดยทั่วไปเรียงตามลำดับไว้ดังนี้

1. ให้หน่วยงานราชการสนับสนุนและจัดหาความรู้ในการประกอบอาชีพการเกษตรและจัดหาต้นกล้าพันธุ์ไม้ผล เช่น ลิ้นจี่ มะม่วง มะขาม และกาแฟ ที่เป็นพืชเศรษฐกิจต่าง ๆ เพื่อทดแทนการทำไร่เลื่อนลอย รวมถึงต้องการเมล็ดถั่วแดง เมล็ดพันธุ์ข้าวไร่ดี ๆ
2. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทางราชการช่วยจัดสรรพื้นที่ทำกินและต้องการได้เอกสารสิทธิ์การถือครองที่ดิน
3. ต้องการวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเกษตร เช่น จอบ เสียม พรวน รวมถึงต้องการปริญญาวิทยาศาสตร เพื่อใช้ในการเกษตรให้เพียงพอ
4. ควรสร้างแนวกันไฟป่าบริเวณที่อยู่ต้นน้ำลำธารเช่นป่าที่บึงแถบลำธารและบริเวณน้ำตก
5. อยากให้มีหน่วยงานทางราชการเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพเสริมนอกภาคเกษตร เช่น มาสอนอาชีพให้แก่แม่บ้านเกษตรกรชาวเขาให้เกิดอาชีพ เช่น การจักสาน ทำไม้กวาดหรือทอผ้า
6. อยากให้ทางรัฐเพิ่มโทษกับคนที่ลักลอบตัดไม้และจัดเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้เข้ามาดูแลป่าไม้ให้ทั่วถึงมากขึ้น (ตารางที่ 20)

จำนวนผู้ให้ข้อเสนอแนะในความต้องการมีจำนวน 75 รายจากจำนวนประชากรทั้งหมด 178 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.13 ข้อมูลทั้งหมดเกษตรกรชาวเขาบางคนตอบมากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 20 จำนวนเกษตรกรผู้ให้ข้อเสนอแนะความต้องการในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรและการถือครองที่ดิน

ลำดับ	ลักษณะของปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ N = 178
1	ให้หน่วยงานราชการสนับสนุนและจัดหาความรู้ในการประกอบอาชีพการเกษตรและจัดหาต้นกล้าพันธุ์ไม้ผล เช่น ลิ้นจี่ มะขาม และกาแฟ ที่เป็นพืชเศรษฐกิจเพื่อทดแทนการทำไร่เลื่อนลอยรวมถึงต้องการเมล็ดถั่วแดง เมล็ดพันธุ์ข้าวไร้ดี ๆ	19	10.67
2	ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทางราชการช่วยจัดสรรพื้นที่ทำกินและต้องการเอกสารสิทธิ์การถือครองที่ดิน	63	35.39
3	ต้องการวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเกษตร เช่น จอบ เสียม รวมถึงปุ๋ยวิทยาศาสตร์เพื่อใช้ในการเกษตรให้เพียงพอ	10	5.62
4	ควรสร้างแนวกันไฟใหม่ป่าบริเวณที่อยู่ต้นน้ำลำธาร เช่น ป่าทึบแถบลำธาร และบริเวณน้ำตก	4	2.25
5	อยากให้มีหน่วยงานทางราชการเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพเสริมนอกภาคเกษตร เช่น มาสอนอาชีพให้แก่แม่บ้านเกษตรกรชาวเขาให้เกิดอาชีพ เช่น การจักสาน ทำไม้กวาดหรือทอผ้า	3	1.68
6	อยากให้ทางรัฐเพิ่มโทษกับคนที่ลักลอบตัดไม้และจัดเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้เข้ามาดูแลป่าไม้ให้ทั่วถึงมากขึ้น	2	1.12

ตอนที่ 6 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ บนดอยภูคา

นายนาคัตนะในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ จากผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ดอยภูคา
อำเภอบัว จังหวัดน่าน ได้แก่

ทัศนะของนายพัฒนา ไปแดน "เกษตรกรชาวเขาเผ่าถิ่น (ลัวะ)" บ้านน้ำตัน ตำบลภูคา
อำเภอบัว จังหวัดน่าน กล่าวว่า ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาวบ้านเราก็อนุรักษ์เท่าที่เรา
จะทำได้ ส่วนรัฐบาลเขาก็อนุรักษ์ของเขา ร่วมมือกัน คิดว่าต้นน้ำของผมยังอุดมสมบูรณ์ดีจะดูแล
รักษาไว้จะช่วยกัน ซึ่งพวกเราเองก็พึ่งพาอาศัยป่าอยู่ในการหาเห็ด เช่น เห็ดมัน เห็ดแดง เห็ดหูหนู
ในเรื่องสมุนไพรไม่ค่อยรู้จักก็ไม่ได้เก็บ จะมีสัตว์ป่าบ้างเข้าไปในป่าเคยเจอพวกกระแต กระรอก เก้ง
รายได้ส่วนใหญ่จะเป็นการรับจ้างปลูกป่า (จากโครงการของกรมป่าไม้) เพราะจะหากินอย่างอื่นก็
ลำบากจำเป็นต้องไปรับจ้าง หน้าที่ของการปลูกป่าชาวบ้านก็มีสิทธิจะปลูก แต่ที่อยากปลูกมากก็คงจะ
เป็นไม้ผล เช่น มะม่วง ลิ้นจี่ เพื่อจะได้ผลประโยชน์ที่ดีว่าการปลูกไม้ป่าตามโครงการของเจ้าหน้าที่
ป่าไม้ ผมคิดว่าการที่เจ้าหน้าที่ปลูกโดยการถางป่าแล้วปลูกใหม่กว่าจะโต ผมว่ามันช้าไป ป่าไม้เขา
ตัดแล้วเขาปลูกใหม่ ผมว่าไม่ถูกต้อง ทำให้เสียเวลา ถ้าเจ้าหน้าที่จะอนุรักษ์ก็ไม่น่าจะถางให้มัน
ขึ้นเองตามธรรมชาติของมันดีกว่า ผมเองก็เป็นชาวบ้านธรรมดา ไม่กล้าพูดกับเจ้าหน้าที่รับจ้างก็ทำ
กันไป"

ทัศนคติของผู้นำท้องถิ่น เป็นชาวเขาเผ่าละโว้(ถิ่น) กล่าวว่ "ปัญหาของเราคือเรื่องที่ทำกิน ในใจก็อยากจะทำไร่แต่ที่ทำกันตอนนี้ได้แต่บอกสอนเด็กที่จะโตขึ้นมาได้รู้จักรักษาป่ากลัวว่าในอนาคตจะไม่เห็นป่าไม้ สัตว์ป่าก็ไม่ค่อยมี ตอนนี้เจ้าหน้าที่มายึดพื้นที่ทำกินเพื่อปลูกป่าหมด ผมอยากได้เอกสารสิทธิ์ พวกเราย้ายมาจากบ่อเกลือ แล้วย้ายที่ทำกินมาอยู่ที่นี่นานแล้ว ตอนที่หน่วยอุทยานยังไม่เข้ามา ถนนยังไม่ มี ผมยังเดินไป อ.บัว 4 คืน เมื่อก่อนเป็นหมู่บ้านของม้งแล้ว พวกเราก็เข้ามาแทน พวกเรามีอาชีพทำไร่ ปลูกข้าวไร่ หาของป่าก็ไม่ค่อยได้ไปเพราะคนมันเยอะต้องแย่งกัน สัตว์ป่าเราไม่เอาออกมาหรอก แต่หน่อไม้มาห้ามเราเราก็อยู่กับป่ามานาน มักหาหอยและกิ้ง (ดอกหญ้าชนิดหนึ่งนำมาทำไม้กวาด) ถ้ารัฐหาอาชีพอื่นมาให้ทำพวกเราก็ไม่อยากจะย้าย ด้านการอนุรักษ์ป่าไม้ก็ดูแลกัน ไม่ค่อยมีการจะตัดไม้มาสร้างบ้านส่วนใหญ่ชาวบ้านจะอยู่ไม้ที่นำมาสร้างบ้านไม้ที่นำมาปลูกก็จะเป็นไม้ที่แก่หรือที่ล้มจากการตัดของคนอื่นบ้าง ถ้าผมเจอก็ช่วยส่วนใหญ่เป็นทหารพราน ช่วยดูแล ในเรื่องการอนุรักษ์ ไม่มีหน่วยงานอื่น นอกจากปีที่แล้วหัวหน้าชาติ(หมายถึงหัวหน้าหน่วยอุทยานต้นน้ำ) เราก็พูดขอแบ่งเขตเป็นป่าชุมชนเป็นที่ทำกิน จะได้ไม่เลื่อนลอยเพื่อปลูกมะม่วง มะขาม ท่านบอกว่าอย่างไรก็ได้ ผมก็ขอให้เขาส่งโครงการปัญหาของผมไปหารัฐบาล ท่านก็รับคำ และ เคยมีโครงการพระราชดำริของในหลวงมาแจกไก่ ผมไม่ขอให้เขาประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ แบบบินเข้าป่าก็ไม่ได้ สัตว์ก็ไม่ได้ฆ่า ไฟสว่างก็ไม่ได้ และมีบ้านน้ำคั้นที่เดียวที่ต้องย้ายออกไป ผมว่าไม่ยุติธรรม จริง ๆ แล้วเราไม่มีที่ของเราที่สร้างบ้านนั้นก็ม้แต่บ้านเท่านั้นที่เป็นของเราที่ดินเป็นของหลวง ต้นน้ำก็อยู่เหนือหมู่บ้านไปประมาณกิโลเมตรกว่า ๆ มีลำธารผ่านหมู่บ้าน 2 สาย คือ น้ำคั้น และห้วยขชนิด ที่นี้อุดมสมบูรณ์"

ทัศนคติของอาจารย์ประทีป อินแสง ที่ปรึกษากลุ่มฮักเมืองน่าน กล่าวว่า "ไม่ว่าจะหน่วยงานของรัฐหรือ NGO ต่างก็มีส่วนสนับสนุนให้เขาเกิดการทำลายป่ากันทั้งนั้น คือ กลไกของรัฐเมื่อก่อนกับปัจจุบันมันต่างกัน เดียวนี้เอาเรื่องความมั่นคงของชาติแล้วเอาพวกเขาเป็นตัวกันชนเพื่อความอยู่รอดเมื่อเขาอยู่ก็ไม่มีอะไรก็จำเป็นต้องตัดไม้ทำลายป่าทำไร่ข้าวโพดเขาไม่รู้จะอะไรเลยพอช่วงหลังเกิดผลกระทบแล้วเหตุการณ์การเมืองก็เปลี่ยนแปลงไป รัฐจึงบอกว่าต้องมีมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเป็นไปตามกระแสของโลกเรื่องสิ่งแวดล้อมไปอย่างนั้น กำหนดไปโดยการ 1. อพยพ 2. ให้อยู่ที่เดิมแต่กำหนดขอบเขตที่ทำกิน พื้นที่ที่ทำกินว่าการใช้ปุ๋ยจะช่วยบำรุงดินให้ใช้ดินอยู่ที่เดิมโดยไม่ต้องเลื่อนลอย หลาย ๆ ม่อนดอย เดียวก็หมด ทางรัฐก็ไม่ได้นิ่งดูคายพยายามให้ความรู้แต่ขบวนการให้ความรู้และการรับรู้ของชาวบ้านค่อนข้างลำบากมากเจ้าหน้าที่ต้องใจเย็นพอ ขณะที่ใจเย็นเขาก็ทำลาย เขาฟังแต่ไม่เข้าใจ และไม่ปฏิบัติแต่ตอนนี้การศึกษานอกโรงเรียนเข้าไปให้ความรู้สูงสุดระดับประถมศึกษา อย่างน้อย 1 ปี โน่นจึงจะได้ผลจนกว่ารุ่นเก่าแก่ไปรุ่นใหม่เป็นกำลังสังคม ผลักดัน และในพื้นที่ดอยภูคา มีหลาย ๆ หน่วยงานเข้าไปพัฒนาแต่ถ้าถามเขาก็จะบอกว่าไม่มีใครมาเลย หวังเพื่อที่จะได้รับของแจกฟรีจากองค์กรต่าง ๆ อีก ถามว่าพระมาไหมก็จะตอบว่าไม่ จะมีโครงการเผยแพร่พุทธศาสนาบนที่สูงด้วยในพื้นที่ดอยภูคาทำนอการวาทย์ จะเป็นผู้รับผิดชอบอยู่ เข้าไปเพื่อ 1) เผยแพร่พุทธศาสนา 2) อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 3) ยาเสพติด

เป็นเป้าหมายผมไปนิเทศถ้าเราไปถามเขาก็บอกว่าพระไม่ได้ขึ้นมา ทั้ง ๆ ที่ท่านก็ขึ้นไปจริง ๆ"

ทัศนคติของพระครูพิทักษ์นันทคุณ (สงวน จารุณโณ) เป็นประธานกลุ่มฮักเมืองน่านกล่าวว่า "เรามีทำนอการวาทย์ รับผิดชอบอยู่ จะดูแลร่วมกับทหารหน่วยสันติมิตร ของ ชด.32 จะเข้าไปในพื้นที่กับทหารทุกจุด เผยแพร่โดยมีการฉายสไลด์และวีดีโอ. ให้เขาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

บ้านน้ำตันก็เข้าไป 2 ครั้ง วันสืบชะตาป่าบวชต้นชมพูภูคาก็เอาสไลด์และของขึ้นไปตอนกลางคืน ตอนกลางวันก็สืบชะตาป่า โดยมีชาวบ้านใกล้เคียงเข้าไปร่วมหน่วยสันตินิมิตรไปลงทุกปี ปีละ 1 ครั้ง ๑ ละ 1 เดือน จะฝังตัวอยู่ในพื้นที่เลยก็จะให้ความรู้ดูแลเรื่องพัฒนาสุขภาพลักษณะของชาวบ้านอบรม 3 วันต่อเดือน กลางคืนก็ฉายวีดีโอ สไลด์ บ้านน้ำตันจะเป็นพื้นที่เขตทำงานของพระอธิการวาทย์ ทำงานพระธรรมจาริกเกี่ยวกับชาวเขาจุดละ 10 เดือนในการทำงาน แล้วก็ย้ายทุกปีเป็นหมู่บ้าน ๑ ไป ทำนไปอยู่บ่อยเกลือ 10 ปีแล้ว บ้านน้ำตันลงเมื่อ 2 ปีที่แล้วชาวบ้านตอนนี้ก็คงไม่อยากย้ายไม่รู้ว่าจะไป อยู่ที่ไหน ถ้าประกาศเป็นเขตอุทยานก็จะทำอะไรไม่ได้ รัฐบาลต้องให้ความหวังเขา เราพยายาม เปลี่ยนอาชีพไม่อยากให้เขาทำไร่เลื่อนลอยอยู่อย่างนั้นมันเสี่ยง อยากให้ทำเป็นแบบอย่างของส่งเสริม ให้ปลูกพืชเมืองหนาว เช่น ท้อหรือไม้ผลยืนต้น ช่วงที่เขากำลังปลูกก็ให้เขาทำไร่เลื่อนลอยไปก่อน หรืออาจจะมียาชีพอื่นที่เสริมเขา แบ่งปันพื้นที่ให้เขาปลูกมันน่าจะดีกว่าที่จะย้ายเขาออกจากพื้นที่นั้น เพราะว่าทางจังหวัดก็ต้องการให้คนขึ้นไปเที่ยวบนดอยภูคาอยู่แล้ว ถ้าขึ้นไปเที่ยวเขาก็จะได้อะไร ติดไม้ติดมือมา เช่น ของที่ระลึกจากบนดอย ถ้าไปย้ายบ้านน้ำตันจะไม่มีอะไรให้เห็นวิถีชีวิตคนบน ดอย ย้ายที่อยู่ริมทาง มีบ้านน้ำแพะ บ้านเผ่ากาง บ้านน้ำตันโดยเฉพาะบ้านเผ่ากางนั้นเสี่ยงกว่าบ้าน น้ำตัน เพราะไปอยู่หลังดอยภูคา ก็ติดป่าดงดิบ มีไม้ตะเคียนใหญ่ 4-5 คนโอบ หลวงพ่อเคยเดิน เข้าไปตั้งแต่ 7 โมงเช้าออกมา 6 โมงเย็น มีสัตว์ป่า ไปตามสันเขามีเส้นลำธารน้ำไหล มีเสียงนก เสียงลิง ก็มีคนเข้าไปยิงกันเยอะอยู่เป็นชาวบ้านโดยใช้ปืนแก๊ป ส่วนใหญ่งานของหลวงพ่อก็จะไปยืนตาม หมู่บ้านที่เขาขอมา หรือหมู่บ้านที่มีพื้นฐานทางด้านอนุรักษ์ ช่วยแนะวิธีการอนุรักษ์ที่ถูกต้องทำให้กลุ่ม ของเขาแข็งแรงขึ้น ในบางจุดที่เราเห็นล่อแหลมเราก็ช่วยเขา สนับสนุนเขา ในดอยภูคา บางส่วน ตรงทางขึ้นคือบ้านเตี้ยจะถูกทำลายบริเวณข้างทางจะเห็นเป็นข้าวไร่สมัยก่อน 3-5 ปี แล้วกลับมาทำ แต่เดี๋ยวนี้ 3 ปี ก็เต็มที่เขาจะแย่งกันทำพื้นที่ก็ไม่พอบางคนไม่มีทางเลือกก็ทำอยู่ที่เดิม พลิกดินอยู่ที่ เดิม นี่เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงว่าอนาคตคุณภาพของดินเสื่อมก็ต้องฟื้นฟูและบางคนที่พอมีทุนเขาก็จะเลี้ยงวัวบนดอยก็ดีนะ เห็นเขาทำอยู่ ถ้ามีทุนสนับสนุนและหาตลาดให้เขาได้ขาย แต่ตอนนี้เขา เลี้ยงก็ขายกันแต่ในบ้านดอยภูคาทั้งลูกนั้นจะมีป่าเป็น 3 หย่อม เท่าที่ไปเดินดู 1) บริเวณตรงต้นชมพู ภูคาหย่อมหนึ่ง 2) หลังดอยภูคา(ดงหญ้าห้วย) 3) บริเวณสุสานหอยป่ารุ่นแรก (ป่าดงดิบ)มันก็มีไม้ เยอะแล้วแต่ก็มีป่าหนาแน่น ถ้าไม่ทำลายอีก 10 ปีก็จะดีขึ้น หมู่บ้านห้วยหลักลาย บ้านยอดดอย บ้านน้ำหวานที่ทำลายมากเขาไม่รู้วิธีการที่ถูกต้องจะมีพื้นที่ดอยภูคาบางส่วนขึ้นอยู่ใน ต.ศิลาแลง ซึ่งมีป่าชุมชนชาวบ้านก็ขอแบ่งส่วนนั้นก็เรียกร่อง ทางการก็บอกว่าให้ไม่ได้ถ้าให้ที่นี้ที่อื่น เขาก็จะขอเพราะพื้นที่อุทยานก็มีอยู่หลายแห่ง

ในพื้นที่ดอยภูคาชาวบ้านที่ไม่ค่อยเอาไม้มาสร้างบ้านจะใช้ไม้ไผ่แล้วมุงคาก็อาจมีสาเหตุ เพราะ 1. ไม่มีอุปกรณ์ที่จะไปตัดไม้ใหญ่มาทำบ้านและไม่มีความรู้ที่จะไปทำก็หาไม้ตามป่าต่าง ๆ มา ทำบ้าน 2. คงจะกลัวผิดกฎหมาย เราจะเห็นว่าชาวเขาบางหมู่บ้านดั้งเดิมเขาก็อยู่บ้านมุงคา เดี่ยวนี้ เขารู้วิธีการเลื่อย เดี่ยวนี้อยู่บ้านไม้ก็มี เช่น ม้งบ้านปากแต ตอนนี้โครงการกลุ่มฮักเมืองน่านก็ได้ทุน ให้แปล่าจากออสเตรเลีย การสืบชะตาป่า บวชต้นไม้ สืบชะตาแม่น้ำ เป็นกุศโลบายมีพระพุทธรูป นิมนต์ไปไว้ใต้ต้นไม้ ก็บวชต้นไม้ให้คนนับถือพระล้อมผ้าเหลืองกับต้นไม้ให้คนมีความเคารพนับถือ เกรงกลัวต้นไม้ขึ้นบ้าง ก็บวช เราจะทำพิธีต้นไม้ต้นหนึ่งที่เราเห็นว่าใหญ่บริเวณดี ก็จะทำพิธีบวชต้นไม้ นั้นก็ชวนชาวบ้านระแวกนั้นมาร่วมกิจกรรมแล้วบอกเขาว่าการที่บวชต้นไม้เดียว คือ การบวชป่า ทั้งหมด หลังจากนั้นก็ติดตามผล แต่ในพื้นที่ดอยภูคาไม่ต้องติดตามมาก จะมอบให้เจ้าหน้าที่คอยดูแลแทน เพราะเป็นหน้าที่เขาอยู่แล้ว แต่ถ้านอกเขตอุทยานต้องตั้งกรรมการดูแลในหมู่บ้าน ตรวจตราเดือนละ 1-2 ครั้ง บางจุดจะมีการผ่อนปรนให้ตัดได้แต่ต้องมีการปลูกทดแทน ถ้าในลักษณะนายทุนคนนอกมา

ตัดก็ต้องยึดไม้เป็นของกลาง ส่วนใหญ่ในพื้นที่ที่มีการบวชหรือสืบทอดแล้วจะไม่มีปัญหาการลักลอบตัดไม้ บางเขตก็จะกำหนดเป็นเขตชุมชนหมู่บ้าน การบวชจะเลือกสรรว่าจะบวชหรือไม่ บางที่ไม่อยากทำในบางพื้นที่เกรงว่าทำไปก็ไม่ศักดิ์สิทธิ์

ทัศนะของ พันโทชาติชาย อ่อนนวม ฝ่ายกิจการพลเรือน ชุดควบคุมที่ 32 กล่าวว่า "ชาวเขานอนคอยญาติผู้ใหญ่ตอนนี้จะรับจ้างปลูกป่า 3-5 ปี แทนที่เขาจะไปตัดไม้ในป่าเมื่อพื้นที่นี้ปลูกป่าเรียบร้อยแล้วก็จะย้ายไปปลูกสวนอื่น บางทีก็ย้ายไปปลูกพื้นที่อื่นก็ไปเป็นลูกจ้างของโครงการปลูกป่าของกรมป่าไม้ แต่ส่วน ช.ค.32 ทางเจ้าหน้าที่ชี้แจงโทษของการตัดไม้ทำลายป่าเป็นอย่างดีทำให้ผมคิดถูด และการปลูกพืชชั่วคราวความอุดมสมบูรณ์ของดินจะหมดแล้วที่เขาตัดไม้ทำลายป่าแล้วปีต่อไปเขาจะปลูกพืชไม่ได้แล้ว เนื่องจากความสมบูรณ์ของดินหมดไปของเราก็ยังไม่มีโครงการอะไรที่จะไปช่วย นอกจากการทำไร่เลื่อนลอย บางทีจะช่วยในเรื่องไม้ผลยืนต้น ลิ่นจี่ จะให้เขาเลิกทำไร่เลื่อนลอย แล้วมาปลูกพืชได้ เพราะงบประมาณเขาไม่เพียงพอเข้าไปประมาณ 5 หมู่บ้าน เราจะเลือกพัฒนาหมู่บ้านที่มีปัญหาความมั่นคงและเรื่องยาเสพติดหรือการตัดไม้ทำลายป่าดู ปัญหาในหมู่บ้านมีอะไรบ้างเช่นปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดิน การรู้หนังสือความต้องการของชาวบ้านมีอะไรบ้างหน่วยหนึ่งจะเข้าไปยังตัวในพื้นที่ 1 เดือนส่วนใหญ่หน่วยสันตินิมิตร ปลูกฝังจิตสำนึกสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างรัฐกับชาวเขา จะช่วยสร้างที่เก็บน้ำฝน หรือที่อ่านหนังสือพิมพ์ในหมู่บ้านด้วย ช่วยพัฒนาหมู่บ้านเจ้าหน้าที่ของรัฐก็จะนัดกันสักครั้งหนึ่งในหมู่บ้านของชาวเขาเขา ก็จะมีการกฎระเบียบของหมู่บ้านในการขอความร่วมมือก็จะไม่มีปัญหา ถ้าเราเข้าถึงผู้นำหมู่บ้านเขาจะให้ความร่วมมือดีปัญหาใหญ่ของเราคือเรื่องงบประมาณ ที่จะสนับสนุนให้เขาพัฒนาขั้นกระจายไม่ทั่วถึง ปัญหาอีกอย่างหนึ่ง คือเรื่องที่ทำกินทำไปก็ไม่ไ้ผล พอเคลื่อนย้ายไปก็ต้องตัดไม้ทำลายป่า เราขึ้นไปก็พยายามที่จะพูดให้เขาเข้าใจเรื่องกฎหมายเขาจะไม่เข้าใจอาจจะแก้ไขโดยให้เขาเข้าร่วมโครงการปลูกป่าหรือจัดหาพวกพืชผลไม้ดอก เมืองหนาวให้เขาปลูก คล้าย ๆ ในพื้นที่คอยตุง โครงการหลวงเขามาโดยการที่เขาปลูกโดยการที่เขาปลูกพืชเมืองหนาวจำนวน 1 ไร่ เท่ากับเขาทำไร่ของเขา 15 ไร่ มันก็คุ้มกว่ากันมากจะมีโครงการ รพด. ทำในเรื่องการอนุรักษ์ป่าและโครงการพืชเมืองหนาวที่ว่าจะเริ่มที่บ้านเตี้ยในฐานของ ชค. โดยตรงจะเน้นเรื่องความมั่นคงมองในเรื่อง ผกค. ไปทำงานแบบหมอดูรักษาแล้วก็ออกมาคุยกับเขาให้เขาสบายใจ นำปัญหาออกมาให้จังหวัดเป็นคนแก้ไขและไปหาข่าวในเรื่องยาเสพติดหรือว่ามีอิทธิพลที่ติดต่อกับ ผกค. เราต้องเข้าไปรับปัญหาให้เจ้าหน้าที่เขาแก้ไขในหมู่บ้านคนจนมาก คนจนชาวเขายังจนกว่าพื้นฐานยาเสพติดทำลายพื้นที่ในเรื่องผืนนี้มันทำลายพื้นที่ทำลายคนด้วย เมื่อก่อนเด็กวัยรุ่นก็เสพ แต่เดี๋ยวนี้เด็กวัยรุ่นเขาไม่เสพกันแล้วเหลือแต่คนแก่ซึ่งเลิกไม่ได้แล้วเขาเสพมานานมาก เขาปลูกเพื่อขาย ส่วนใหญ่จะมีนายทุนในท้องถิ่นจะเป็นมังเขาจะจ้างพวกลี้ะที่ยังไม่พัฒนานี้ไปปลูก เมื่อก่อนปลูกผืนก็ปลูกตามธรรมชาติ เดียวนี้รับวิทยากรจากข้างล่าง ก็ต้องใช้ข่าจมาแมลง ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ เกิดสารพิษสะสมอยู่ในพื้นที่ก็ทำให้เสีย เขาจะปลูกช่วงหน้าหนาว ผืนแก่เดือนพฤศจิกายน เดือนธันวาคมถึงมกราคม เร่งปุ๋ยเร่งน้ำ ให้ต้นขายปลูกไม่เยอะจะปลูก 1-2 งาน เพื่อหลบเลี่ยงการพบจากทางอากาศของเจ้าหน้าที่ปลูกในป่าที่บจะยังไม่ให้มองเห็นพื้นที่ปลูกปัจจุบันก็ลดน้อยลงชาวเขาเขาเข้าใจที่ปลูกเพราะความเชื่อทางบรรพบุรุษว่าเป็นของคู่กัน ปลูกเป็นยา เครื่องมือก็จะเป็นจอบ เสียม มีดพารา"

ทัศนะของ ร้อยเอกถิรวัตร ศรีสุวรรณ เจ้าหน้าที่ชุดควบคุมที่ 32 "คนเราต้องการต้นไม้เพื่อทำผลิตภัณฑ์จากไม้เกินความจำเป็น การที่ปล่อยต้นไม้ให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับมันเพื่อดึงดูดอากาศจะมีประโยชน์มากกว่าที่มันจะมาเป็นโต๊ะสักตัวที่ตั้งอยู่ในบ้านให้มันอยู่ในป่า"

จะมีค่ามากกว่า แต่ถ้าเรารู้จักใช้ให้มีความสมดุลเฉพาะที่จำเป็น ปัจจุบันค่านิยมการเอาไม่มาทำ เป็นเฟอร์นิเจอร์เพื่อประดับบารมี นายทุนมี 2 ระดับ คือ นายทุนระดับใหญ่กับนายทุนระดับหมู่บ้าน ชาวเขาที่อยู่ข้างบนก็จะเป็นหางแถวชาวเขาก็จะบอกว่าเขาไม่ได้ตัดทอน แต่คนพื้นราบขึ้นไปตัดไม้ แต่ข้าราชการยังทำเลย แล้วคนจนธรรมดาก็ต้องทำเพื่อปากท้องสำคัญอยู่ที่ควรปลูกฝังค่านิยม พื้นฐานของคนไทย คุณคนต่างชาติเขาพยายามจะผลิตไฟเบอร์ หรืออะไรก็ตามที่ใช้หว่ายไม่ได้ เตียงนอนเขาก็จะนอนกับพื้น (ญี่ปุ่น) หรือเฟอร์นิเจอร์ก็ทำมาจากไฟเบอร์ เหล็กจะไม่ใช้ไม้ เพราะ ว่าจะโตขนาดมาทำอะไรได้ก็ใช้เวลาานพอสมควร ควรปลูกฝังเยาวชนรุ่นใหม่ ๆ เรื่องต้นไม้ ให้มันอยู่เป็นต้นไม้ดีกว่าที่มันจะมาเป็นไม้แปรรูป วัสดุอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในสภาพที่สมดุลทางธรรมชาติ ของมัน แต่ในกรณีที่ทำเพื่อสาธารณประโยชน์ที่มีผลต่อคนส่วนใหญ่มีผลต่อคนส่วนมากที่เรายอม รับไม่ได้ ไม่ใช่ว่าเป็นสมบัติเฉพาะตนพวกนายทุนเนี่ยก็เป็นตัวแปรสำคัญที่จะเป็นคนสร้างเงื่อนไข ให้กับชาวบ้านซึ่งชาวบ้านเขาก็ทำเพื่อปากท้อง

สรุป

ปัจจุบันเกษตรกรชาวเขายังพึ่งพาอาศัยป่าไม้เก็บของป่า แต่การตัดไม้ทำลายป่าเพื่อสร้าง บ้านมีน้อยลง เพราะไม่มีอุปสรรคและกลัวผิดกฎหมาย หลาย ๆ หน่วยงานพยายามเปลี่ยนแปลง ระบบจากการทำไร่เลื่อนลอยมาเป็นการเกษตรที่ส่งเสริมการปลูกไม้เมืองหนาว เช่น ไม้ดอกและไม้ผล ปัญญาใหญ่คือ ที่ทำกินของชาวบ้านถูกกำหนดขอบเขตในการพัฒนาและการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ มีหลาย ๆ หน่วยงานทั้งรัฐและเอกชนเข้าไปให้ความรู้แต่ขบวนการรับรู้ของชาวบ้านค่อนข้างจะ ลำบาก และหวังเพื่อที่จะได้รับของแจกฟรีจากองค์กรต่าง ๆ อีกปัญหาหนึ่งคืองบประมาณที่กระจาย ไปไม่ถึงถึงทำให้พื้นที่ดอยภูคาไม่ค่อยพัฒนา